

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — no-
deljska izdaja co-
letno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2956, 2954 in 2959

Izdaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCOVENEK

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.792

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Nauk 14. julija

Francozi bodo svoj največji narodni praznik, 14. julij, praznovali v čudnih okolščinah. Dopoldne bo slovesni mimohod vse pariške garnizije pred predsednikom republike, vsemi člani vlade in diplomatskimi zastopniki. Popoldne pa bo pregled bojnih čet obeh zasebnih armad, »skupne fronte«, to je levičarjev in radikalov pa do komunistov, ter »ognjenih križev«, to je desničarskih političnih skupin. Sredi med tema dvema privatnima vojskama, od katerih bo levičarska zasedla Pariz od Bastille do Vincennesa, desnica pa od Concorde do Etoile, pa bo postavljenih 100.000 moč redne vojske, ki bodo tvorili v francoski zgodovini edinstveni kordon med obema sovražnima taboroma. Ako pomislimo, da bodo levičarski četniki spravili v Pariz več sto tisoč borec, »ognjenih križev« pa tudi ne bo manj, potem dobimo to čudno sliko za narodni praznik, da bo morala vlada vporabiti skoraj en cel armadni zbor s tanki in motoriziranimi strojnici, da bo preprečila sredi prestolnice neizogiben spopad med stotisoči levece in desnice, ki jim je ista vlada dovolila, da se zberejo in vsak po svoje manifestirajo za ideale republike. Treba je samo še par izizvalnih agentov, pa bo kresnila tista iskrica, ki bo vzgajala strasti, od katerih je že parkrat v zgodovini zabobnelo v revolucionarnem viharju glavno mesto Francije.

Kdo nosi odgovornost za nastali položaj, ni toliko naša skrb dognati. Nam tudi ni treba deliti nasvetov zavestniški Franciji in njeni vladi, kako naj pomiri nasprotna tabora, ki so iz nam ne popolnoma razumljivih razlogov razdelili velike množice ljudstva in večji del javnega mnjenja v sovražne si fronte. Nas sme novo nastali notranje-politični položaj v Franciji zanimati le v toliko, v kolikor slabi udarnost francoske vlade na zunanji evropski politiki, kjer je njena prisotnost danes bolj kot kdaj prej potrebna, in v kolikor se iz francoskega primera lahko koristno učimo za naše domače razmere.

Priloge za ta čudni narodni praznik so za nas, ki gledamo iz daljave, signal, da se približuje nova vladna kriza. Dejstvo, da je smela leveca od radikalov do komunistov in to predvsem pod vodstvom komunistov mobilizirati svoje četnike v prestolnici, ako ravno je bilo in je še vladi znano, da politično zastopstvo te levičarske četniške organizacije pripravlja za jesen koncentriran napad na vlado, strmoglavljenje ministrstva in uvedbo levičarske diktature s pomočjo ravno teh četnikov, to dejstvo dokazuje, da je ali vlada že anarhistično demokratična, česar ne verjamemo, ali pa tako slabotna, da se ne more več braniti. Ako k temu dodamo še drugo dejstvo, da je namreč voditelj »ognjenih križev« de la Rocque mobiliziral svoje četnike na izrecno željo ministrskega predsednika, se ne moremo ubraniti vtisu, da mora biti položaj vlade, ki je pred dvema mesecema najela Staljinca, da jo brani pred revolucionarnim gibanjem v svoji lastni deželi in mora danes najeti pomoč zasebnih oboroženih četnikov, da državo varjejo pred izgredi levece, ki jih je tako rekoč sama hotela, izredno negotov. Pri tem se moramo mi, ki v svojih zunanje-političnih skrbih na podlagi pogodb in političnih tradicij računamo na vodilno pomoč Francije — saj je to šele pred tednom dni naglasil naš novi ministrski predsednik — s skrbjo vprašati, kje bo ostala ta vodilna in smer dajajoča sila Francije ravno v sedanjih mesecih, ki kar grozeče brne od raznih evropskih komplikacij, ako bodo francoske vlade izpostavljene neprestanim miniranjem svojih lastnih enkrat levičarskih, drugič zopet desničarskih skupin. Evropa je brez pravega vodstva že več let, a nič ne more biti bolj usodno, če bo ostala brez vodstva še letos, ko je v njej vse polno temnih sil, ki bodo to brezglavost in neorjektivnost izkoristile, da brez skrbi položijo svoje dinamitne zaboje na njena najbolj občutljiva živčna središča.

Francoški narodni praznik 14. julija, ki smo ga vedno tudi mi praznovali kot velik praznik svobode, nam v obliki, kot se bo praznoval letos, daje mnogo gradiva za koristna razmišljanja. Demokratiški režimi, če so notranje zdravi, pri katerih prihaja oblast od ljudstva in se opira na njegovo zaupanje, da za njegov blagor deluje, ne potrebujejo razen ustavnih sredstev nobenih drugih, da vzdržujejo red in mirno sožitje med državljani. Tudi pravim demokratičnim političnim strankam, ki svojo vlogo v življenju države prav pojmujemo, morajo zadostovati ustavna zakonita sredstva za uveljavljanje svojih idealov. Kjer tega ni, tam demokracija ni več zdrava, niti na vrhu pri vodstvu države, niti spodaj, kjer je ljudstvo izgrubilo demokratično disciplino. Ni zdravo, če v demokraciji politične skupine izrabljajo svobodo, da oborožijo svoje lastne čete v brk državnim nosilecem varnostne službe, da ž njimi s silo postavljajo in odstavljajo vlado. Ni zdravo, če se mora državna oblast skrivati za hrptom oboroženih čet političnih skupin, da ohrani samo sebe na svojem položaju.

Zakaj se je Italija zagrizla v Afriko

Petrolej v Abesiniji?

Na abesinski meji si že stojita nasproti obe sovražni fronti

New York, 10. jul. TG. V »The New York American« je napisal znani raziskovalec Afrike Wynant Davis Hubbard, ki je živel 9 let v severni Rodeziji in na visokem govorju Abesinije, senzacionalen članek o vzrokih, ki so napotili Italijo, da se je s takšno doslednostjo zagrizla v misel, da zavaruje Abesinijo.

Po njegovem prepričanju bo Italija začela svoje operacije proti Abesiniji šele v oktobru, ker tam deževje ne preneha pred septembrom in je deževje tako strašno, da onemogoči vsaki večji skupini kakoršnokoli prodiranje v notranost dežele. Italija bo po njegovem mnenju vojno začela in to navzile angleškemu nasprotstvu in kljub nasprotovanju Zveze narodov.

Zakaj? Italija mora vedeti, da bo vojna z Abesinijo nekaj strašnega. Če se le kolikaj zavleče, kar je skoraj gotovo za onega, kdor pozna abesinsko ozemlje, bo abesinska vojna povzročila najstrašnejšo svetovno vojno, ker bo vpletla v spor zopet evropske države. Če Italija to ve, zakaj pa sili v Abesinijo, vprašuje Mr. Hubbard. Zakaj pa je do današnjega dne že investirala nad 60 milijonov dolarjev v priprave za vojno (3 milijarde dinarjev) in to samo v Eritreji in v Somaliji, ne vstevši stroške za prevoz svoje ogromne armade iz Italije v Afriko? Zakaj? Ali je Abesinija vredna še nadaljnjih 200 milijonov dolarjev (16 milijard dinarjev), kar jo bo vojna brez dvoma stala? Saj v Abesiniji zaenkrat ni bog ve kakšnih bogastev, tudi dokazov ni, da bi se tam nahajala kakšna velika podzemna bogastva. Videl sem rudnike za premog, za baker, železo, fosfate, žvepla soli, tudi zlata. Toda vse to se nahaja le na severu in na zapadu abesinske države, torej tam, kamor Italija nikoli ne bo prišla. Tudi petrolej sem iskal. Petrolej slutijo tudi le na severu blizu angleške sudanske meje, kjer se je Anglija ob Tanasem jezeru in na bregovih Plavega Nila že zasedla. Zakaj torej?

Jaz za svojo osebo sem prepričan, da je Mussolini dobil čisto tajna poročila o petrolejskih plasteh v bližini italijanskih kolonij in da hoče seči po tem petroleju, ker ga Italija sama nima, a ga Italija, če hoče biti svetovna velesila, mora imeti. Italijanske boje in trgovske ladje, italijanski tanki in oklopni avtomobili potrebujejo petrolej kot gonilno silo. Ali je Mussolini dobil v roke trdne dokaze za petrolejske zaklade, o

katerih še nobena druga država točno ne ve. Za svojo osebo sem o tem trdno prepričan.

Tudi drugače je Abesinija za Italijo sijajna kolonija, torej dežela, od koder bo prihajal denar v materno deželo. Abesinska zemlja je tako rodovitna, da zadostuje brskanje v lesenim plugom, pa da že trikratno žetev na leto. Tudi trženje z abesinskimi domačini, ki hlatajo po ničvrednih evropskih stvarih in dajejo za to svoje bogate pridelke, je skrajno dobičkanosno. Prehodil sem vso to deželo in vem, kaj govorim. In vem, kaj vse se lahko za neznatne stroške izvleče od naivnega abesinskega rojaka. Te vrste trgovina z najbolj primitivnimi »kulturnimi« potrebščinami daje velikanske dobičke. Če pride k temu še petrolej, nadalje bombazešina, žito in koža, je Italija preskrbljena z vsem, kar potrebuje za svoj gospodarski napredek. Abesinski trg bo zaposlil italijansko industrijo in italijansko plovbo in bo prinesel tudi kruha domačinom v Italiji. To je mnogo več vredno kot pa morebitna rudna bogastva. Da dobi vse to, vrhu vsega pa še petrolej, riskira Mussolini vse v Evropi. Bogastva vredna poženja in največjih naporov. Toda nikdo ne pozna odgovornosti abesinske rase in angleških intrig...

Abesinci nič ujetnikov

London, 11. jul. SE. »United Press« poroča iz Addis Abebe, da sta obe fronti, italijanska in abesinska, takorekoč že pripravljene.

Abesinija je dala že navodila za splošno mobilizacijo. Vlada bo izdala mobilizacijski ukaz po radiu, od sprejemnih postaj pa bodo sili na konjih in pa kresovi po gorskih vrhovih nesli povelje naprej do zadnjega selišča. Vsa moška Abesinca je pod smrtno kaznjo obvezan, da se povelju pokori. Na zbirališča mora priti s svojim lastnim konjem in orožjem. Šele tam dobi moderno puško z municijo.

Ali se v Franciji res pripravlja revolucija

„Ognjeni križi“ Kaj hočejo? Poveljnik La Rocque o ciljih četniškega gibanja

Pariz, 11. jul. SE. Vojna, ki jo je v Tourcoingu napovedal levičarskim udarnim organizacijam voditelj »Ognjenih križev« polkovnik de la Rocque, je vzbudila po Franciji najrazličnejše občutke in lahko se trdi, da le malo simpatij razen v ožjem krogu »Ognjenih križev« samih.

»Vsi smo edini v tem, da je prvi cilj našega boja, da zavzamemo oblast. Brez tega ne moremo vzpostaviti reda. Ko bodo naše ideje zagospodoval nad Francijo, se ne bomo navduševali za kakšno osebo ali za kakršnokoli stranko, ampak bomo vladali samo zato, da uničimo vse, kar spravlja nered v naše javno življenje. »Ognjeni križi«, če boste pogumni in vdani svojim idealom, bomo v kratkem prisilili k molku vse temne sile, ki hočejo danes vladati nad našo ljubljeno Francijo. V nekaj dneh vam bom dal povelje za mobilizacijo. Takrat ubogajte!«

Danes pa je dal polkovnik de la Rocque uredniku lista »Excelsior« sledečo izjavo o programu organizacije »Ognjenega križa«, ki so šele pričetkom preteklega meseca že 200.000 članov.

Gospodarsko ravnotežje v naši državi presojamo na osnovi organiziranih stanov v okviru zakona. Po našem mnenju je treba dati vrhovni državnim oblastem posvetovalne organe, ki bodo iz vrst posameznih stanov in ustanov ter zbrane v skup-

Abesinska vlada je sklenila, da taborišče za ujetnike ne bo gradila, ker je bilo izdano povelje, da vojaki ne smejo pustiti sovražnika živga. Predno bodo Italijani mogli do gorovja, morajo prekoračiti stotine kilometrov široko puščavo Danakali, kjer ni nikjer vode in razsaja ponekod malarija. Abesinci tam ozemlja ne bodo branili. Šele v bližini gorovja bodo začeli obrambo z malimi napadi na italijanska taborišča. Njihova naloga je, da natihem zalezejo kraje in jih brez glasu umore, nato pa napadejo. Šor sam in ga pokoljejo, predno se je sploh zavedel, kaj se je zgodilo.

Italijanske čete so postavljene vzdolž abesinsko-eritrejske meje. Napad bo torej najprej prišel od tam in ga v Addis Abebi vsak čas pričakujejo. Abesinski izvidniki javljajo, da so opazili velika zbirališča letal in malih puščajskih tankov blizu meje. Tanki in letala bodo torej v začetku vsaj poglavitno sredstvo, ki se ga bo Italija pri svojem napadu posluževala.

Inozemska poslaništva so svojim državljanom že dala nalog, naj se spravijo na varno, svoje premoženje prenesejo v poslaništvo, sami pa po možnosti zapustijo državo. Angleško poslaništvo je javilo londonski vladi, da so tukaj prepričani, da bo Italija kar naenkrat napadla in tako postavila vse države, ki se posredujejo, kakor tudi Zvezo narodov, pred storjeno dejstvo.

Umik Anglije

Glede spora med Italijo in Abesinijo je zunanji minister Hoare izjavil v kratkem sledeče: Velika Britanija priznava Italiji pravico do sankcij in se v tem oziru Italiji ne bo stavila v nasprotje. Anglija je le prepričana, da za te sankcije ni potrebna vojna. Vprašanje je, če je v tem sporu sploh podan razlog za vojno. V preteklosti smo imeli že mnogo takih konfliktov in vsi so bili lepo na drugi način rešeni. Hoare izjavlja, da se bo Anglija v zvezi s podpisniki pogodbe iz leta 1906 držala točno njegovih določil; če pa bi to ne zadostovalo, pa še določil pakta Zveze narodov.

Svedski general Virena, vrhovni poveljnik abesinske armade.

Posredovalni predlog velesil

Pariz, 11. jul. SE. Iz krogov zunanjega ministrstva prihaja vest, da so velesile že izdelale besedilo za zadnji posredovalni predlog med Abesinijo in Italijo. Besedilo je bilo že predloženo vladam v Rimu in v Addis Abebi. Predlog velesil ima sledečo vsebino:

1. Italija dobi upravno nadzorstvo nad nekaterimi abesinskimi pokrajinami, ki ležijo med Eritrejo in Somalijo.
2. Abesinija dovoli Italiji gotove gospodarske ugodnosti in koncesije, predvsem pravico za izkoriščanje nekaterih dragocenih rudnikov kakor pravico za zgraditev železnice iz Eritreje v Somalijo.

Mi imamo za seboj režime, ki so nam vse navedene nedostatke dati preizkusiti in so se ob svojih lastnih napakah zlomili. Za seboj imamo celo pošastni poskus, da bi se bila vladajoča politična skupina mimo ustave, mimo zakonov, ki izražajo varstvo države in državljanov edinole narodni vojski in

3. Abesinija odstopi Italiji nekatera ozemlja v pokrajini Ogaden, in sicer v smislu svoječasnih italijanskih predlogov.

4. Abesinija odstopi Italiji tudi pokrajino okrog Adue, kjer se je bila pred 40 leti za Italijo tako strašna bitka pri Adui.

5. Italija bi uporabila čete, ki jih je že poslala v Afriko, »za miroljubno raziskovanje Abesinije«, a bi jih po končanem opravku zopet spravila nazaj domov.

6. Italija se obveže, da bo z vsemi svojimi silami jamčila za neodvisnost abesinskega cesarstva in njegovega cesarja.

v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti, ki nam je tudi v to postavljene državni policiji, obdala od oboroženih četnikov, da bi bila lahko ob tem strašnem kordonu nezakonitosti in politične pokvarjenosti mirno teptala ustavo in zakone države. Francoški 14. julij nam nekoliko odgrinja zavos bodočnosti,

Priprave za proračunsko razpravo Mariborski gasilci ureditev razmer v gasilski četi

Belgrad, 11. jul. b. Spričo vladnih zahtev, da se ji da pooblastilo glede § 63. finančnega zakona, je bilo predlagano, da to delo prevzame poseben odbor, kateri bo delal v zvezi z vlado pri izdelovanju uredbe z zakonsko močjo. Vse uredbe bi morale dati videnje v potrdilo parlamentu. Ta predlog gre za to, da parlament sodeluje pri dajanju uredb, in predvideva, da pridejo iz vsake banovine v ta odbor trije predstavniki.

V finančnem odboru

Belgrad, 11. jul. b. Finančni odbor nadaljuje z razpravljanjem o proračunskih dvanajstih. Na dnevnem redu je proračun za prosvetno ministrstvo. Razprava se vrši zelo počasi in to zato, ker opozicija stavlja odboru pri vsakem členu težkoče s tem, da nastopajo vedno novi govorniki, ki iznajaajo svoje kritike. Posledica tega je, da odbor ne more delati v onem tempu, kakor ga je predvideval. V zvezi s tem so člani vladne večine imeli konferenco, na kateri so govorili, kako bi se odbora opozicijska obstrukcija. Verjetno je, da poslanci vladne večine sploh ne bodo prisostvovali pri nadaljnji diskusiji, ampak samo opozicija. Na ta način skušajo diskusijo skrajšati.

Današnje razpravljanje je začel prosvetni minister Stošović z obširnimi ekspozicijami in govoril o stanju naše prosvete. Nekateri poslanci so kritizirali našo prosvetno politiko, čeprav je večina teh kritikov iz bivše Jevtičeve vlade, ki je s tako politiko začela. Opozicijski poslanci so se dotaknili tudi vprašanja univerz v Zagrebu, Ljubljani in Belgradu. O tem so govorili dr. Uroš Stajić, Voja Grgurević in Luka Kostrenčić. Za temi je povzel besedo poslanec vladne večine Kostić, ki je bil sam univerzitetni profesor. V svojem govoru je zahteval, da se morajo na vsak način prosvetne razmere zboljšati. Slednjič so se dotaknili tudi vprašanja ljudskih šol ter gledališč, nakar je bila razprava ob 12.30 zaključena. Finančni odbor je nadaljeval sejo popoldne.

Sestanki demokratov

Belgrad, 11. jul. b. Sinoči se je vršila konferenca pristavev Ljube Davidovića. Sejo je sklical Ljuba Trandafilović, ugleden demokratski politik. Na tej konferenci so bili prisotni bivši minister Grol, dr. Ribar ter drugi ugledni demokratski možje iz Belgrada. Dela se na tem, da se zberejo vse sile demokratske stranke in da se ta stranka reorganizira. Bilo je govora tudi o čim tesnejšem sodelovanju z zemljoradniki in združenju opozicijo. Ljuba Davidović je izjavil, da bo odrejen poseben odbor kot općinomoćeni odbor ter še drugi odbori, ki bodo opravljali postranske posle, dokler ne pride do rednega konstituiranja stranke. Organizacija se mora izvršiti v tem smislu, da se zberejo vsi elementi, ki se skladajo z osnovami političnega programa. Govorilo se je tudi o shedu v Banjaluci dne 14. t. m. Bila je izražena želja, da se tega sheda udeležijo tudi Ljuba Davidović sam, kar se pa najbrže ne bo zgodilo, ker mora ta opustiti zaradi svojega slabega zdravstvenega stanja vsako naporno potovanje.

Vloga slovenskih poslancev

Belgrad, 11. julija. m. Slovenski poslanci so izročili predsedniku vlade posebno vlogo, v kateri opozarjajo predsednika vlade, da je v vseh ministrstvih 80 načelnikov, med njimi pa ni nobenega Slovenca. Pri tem ugotavljajo, da je bilo 1928 8 načelnikov Slovencev, ki so postali žrtev režimov, ki so vladali

od leta 1928 do danes. Zahtevajo, da se povrne vsaj stanje iz leta 1928. Poslanec Gajšek je izročil finančnemu ministru vlogo, ki so jo podpisali ostali slovenski poslanci. V njej zahteva, da postavi minister vsaj enega načelnika Slovenca ter ga opozarja, da nimamo Slovenci niti enega upravnika carinarnice.

Poslanec dr. Riko Fuks je predložil k finančnemu zakonu dodatek, s katerim zahteva znižanje davka na nove hiše na 3% kakor doslej, da se hišnim posestnikom prizna grovni odstotek pri oceni njihovih stanovanj kot nagrada za upravne stroške hiše, da se uredi službeno razmerje upravnika Narodnega gledališča v Ljubljani Zupaniča, ravnatelja konservatorija Julija Betteta in da se uredi pokojnina upravnika Glasbene Matice Mateja Hubada in da se uveljavi razsodba državnega sveta, da ročnim delavcem ni treba plačevati 1 odstotnega izrednega prispevka na uslužbenški davek.

Opozicija proti ljubljanski vseučiliški knjižnici

Belgrad, 12. jul. m. Danes dopoldne se je nadaljevala seja fin. odbora in na njej razpravljanje o proračunu prosvetnega ministrstva. Navzočni so bili skoraj vsi člani fin. odbora. Opozicija je zlasti napadala kredite za ustanavljanje novih šol kakor tudi kredite, ki so predvideni za univerzitetno knjižnico v Ljubljani. Popoldne ob 4 se je seja nadaljevala. Ponovno je bilo živahno razpravljanje, ki je trajalo do 8 zvečer, ko je bila zaključena debata o proračunu prosvetnega ministrstva. Nato je odbor prešel na proračun ministrstva notranjih zadev. Seja je bila zaključena ob 9 in se bo nadaljevala jutri dopoldne.

Belgrad o razkritjih »Slovenca«

Belgrad, 11. julija. m. Vsi današnji tujakšnji dnevniki citirajo iz »Slovenca« nalog dravske banske uprave sreskim načelnikom o sestavi spiska vseh protirežimskih oseb, ki jih je prejšnja vlada hotela internirati. Tudi v vseh tujakšnji političnih krogih se ti nalogi živo komentirajo. V parlamentarnih krogih je ustvarjeno veliko nerazpoloženje proti članom bivše vlade, ki so očividno hoteli uvesti fašistični kurz, a v parlamentu metode, ki ne služijo njemu v čast.

Trbov. rudarji pri dr. Korošču

Belgrad, 12. julija. m. Deputacija zastopnikov delavcev, trgovcev in obrtnikov v Trbovljah pod vodstvom poslanca Pleskovića je danes obiskala notranjega ministra dr. Antona Korošca, ministra za gozdove Ignata Stefanovića in prometnega ministra dr. Mehmeda Spaha in jim obrazložila težaven položaj, ki je nastal v rudarskih revirjih, če bi se izvršilo nameravano znižanje odjema premoga za državne železnice iz rudnikov v dravski banovini. Gospodje ministri so pokazali za to vprašanje veliko razumevanje in so obljubili, da bodo težaven položaj delavstva in drugega prebivalstva upoštevali. Delegacija ostane še par dni v Belgradu radi nadaljnjih intervencij.

Ljubljanska občinska seja

Ljubljana, dne 11. julija.

Ob odsotnosti več občinskih svetnikov, ki so že odšli na počitnice, se je danes popoldne vršila seja ljubljanske občinskega sveta, ki jo je vodil župan dr. Ravnihar. Pred sejo je g. župan pohvalno nagovoril obč. sv. Josipa Turka, ki ga je občinski svet dne 13. marca na predlog podžupana prof. Jarca izvolil za častnega ljubljanskega člana (častnega meščana). G. Josip Turk se je primerno zahvalil za odlikovanje.

Župan dr. Ravnihar se je nato spomnil nekaterih zaslužnih ljubljancev.

Toplo je omenjal evharistični kongres, na katerem je bil zastopnik sv. Ožeta kardinal dr. Hlond. Evharistični kongres je bila veličastna verska manifestacija in gostje niso mogli prebiti tega slavlja. Pri evharističnem kongresu je sodelovala mestna občina z raznimi pripravami, odličnim gostom je podarila lepe publikacije in vezane letnike »Kronike«, s katero so bili gostje posebej zadovoljni. Ob priliki Sletnice nadškola dr. Jegliča je pripravljala Ljubljana prisrčen prejem, katerega pa je preprečila jubilejna skromnost. Ljubljana je po svojem županu brzojavno izrekla čestitke jublatnu. Mestna občina je dala izdati spominsko ploščo zaslužnemu zgodovinarju Ivanu Vrhovniku, katere slovesno odkritje je bilo pred dnevi, k slovesnosti za padlimi mučeniki v Radgoni pa je Ljubljana poslala pozdravno brzojavko.

Dalje je župan poročal, da se je osnoval odbor za cesto Ljubljana—Sušak. Župan je sporočil, da je fin. ministrstvo odobrilo posojilo 2 milijonov dinarjev pri Drž. hip. banki za prenos občinskih skladišč.

Obširna debata se je nabela pri vprašanju najetja posojila za bežirajsko šolo. O tem je poročal župan dr. Ravnihar sam. Pri debati se je izkazalo, da gg. občinski svetniki niti ne vedo, kje so sklepali tako važne sklepe, ki zadevajo mestne finance. Nekateri so trdili, da v občinskem svetu, drugi, da v finančnem odboru, odkritosrben je bil obč. svetnik Seunig, ki je povedal, da so o tem pravzaprav sklepali v klubu občinskih svetnikov JNS, v katerem pa so zopet skoro vsi občinski svet. Ljublj. župan je poročal v svojem poročilu, da je proračun za bežirajsko šolo 7 mil. dinarjev, dosedaj pa je mestna občina plačala 2 mil. 115.000 Din. dolga, za še izvršena dela pa ima še 842.000 Din. Občina je sklenila pri SUZORU najeti posojilo 4.500.000 Din z letno anuiteto 450.000 Din. Za realizacijo tega posojila pa obstojajo še razne ovire. Mestna občina je zato sklenila, da najame za izvršitev najbolj nujnih del na bežirajski šoli pri Kreditnem zavodu kratkoročno posojilo 2.000.000 Din po 9%, to posojilo pa bo plačljivo v proračunskem letu 1936-37. Precej ostro kritiko sta imela pri tej priliki dr. Ceuder in Seunig, vendar pa je občinski svet soglasno odobril od župana predlagano posojilo, zlasti, ko je proti njima tudi Tavčar v dokaz

Maribor, 11. julija.

Nocoj se je vršila v gasilskem domu seja upravnega odbora gasilske čete, ki bo za nadaljnjo usodo mariborskih gasilcev izredne važnosti. Z naravnost diktatorskimi ukrepi je gasilska župa Maribor l. b. iz čisto političnih razlogov razrešila prejšnje vodstvo in vsilila mariborskim gasilec nove voditelje, do katerih niso imeli zaupanja. Radi tega so se razmere v gasilski četi tako zaostrele, da je bilo vsako nadaljnje delo skoraj nemogoče, ter so bili s tem tudi resno ogroženi življenjski interesi Maribora. Mariborsko prebivalstvo je izjemno nekaterih ljudi, ki so zainteresirani na tem, da se tudi v gasilstvo zanese politika, s silnim ogorčenjem sprejeli ukrepe gasilske župe. Večina članstva gasilske župe je sedaj zahtevala sklicanje izrednega občnega zbora.

Nocoj se je upravni odbor pečal s to

zahtevo. Na seji je podal predsednik čete bančni ravnatelj Bogdan Pogačnik poročilo o nevrzdržnem položaju. Upravni odbor je sprejel zahtevo članstva ter določil, da se vrši izredni občni zbor na ponedeljek, dne 22. julija ob 20 v Gasilskem domu. Na dnevnem redu je: 1. poročilo upravnega odbora, 2. poročilo nadzorstvenega odbora, 3. volitve upravnega in nadzorstvenega odbora, 4. sklepanje o morebitnih predlogih članov, 5. volitve dveh zastopnikov za župsko skupščino, 6. slučajnosti. Upravni odbor je nato podal ostavko, tako, da bo imelo članstvo proste roke, da si izbere vodstvo, do katerega bo imelo zaupanje. Obenem bo upravni odbor vodil posle do volitev novega odbora.

Tako je po skoro eno leto trajajočem boju dana gasilec prilika urediti si notranje zadeve, da bo gasilska četa spet v ponos vsega mesta.

Domači odmevi

Tudi »Slovenski Narod« pomaga intrigirati

V »Jutrovem« koncertu je stara praksa, da se debelejšje potegavščine in politične budalosti prepuščajo »Slov. narodu«, da jih lansira v svet, če: ta na svojem renomeju in prestižu itak nima kaj izgubiti. Tako je v »Narodovi« predalih večerj zagledala beli svet mastno tiskana novica, da bo »Orel« obnovljen »s posebnim zakonom, ki ga bo izdala vlada na podlagi pooblastil, ki jih zahteva v finančnem zakonu«. V podkrepitev svoje domneve navaja okolščino, da je »Ilirije, ki ima svoje sportne prostore na Stadionu, odpovedana najemina.

Vsako, ki ve, da je Slov. narod ves čas, kar obstoja nova vlada, skupno z Jutrom marljivo na delu, da intrigira proti vladi g. Stojadinovića, bo takoj presodil, da gre tudi v tem primeru zopet za čisto ordinarno intrigo, ki je po nespretnosti »Slov. naroda« povzročila zelo nerodno lansiranje z onim odstavkom o Ilirijah in Stadionu. »Narod«, ko bi mu bilo do resnice, bi lahko »Ilirijec« vprašal, kako je z zadevo med njo in zadruge Stadion. Vsekakor pa bi zvedel, da Stadion Iliriji ni odpovedan in da si je »Slov. narod« tjo izmislil.

Enake vrednosti so tudi druge »Narodove« informacije glede »važnih personalnih sprememb«. Tudi te so gladko izmišljene in imajo zgolj namen intrigirati in razburjati javnost. Pomirjenje našega javnega življenja očividno ne gre v račun gospodom okrog »Slov. Naroda«. Mi na tem mestu samo obžalujemo, da se prvo olajšanje tiskovne cenzure v takšne neresne namene zlorablja in daje prav tistim, ki so mnenja, da tisk svojih sploh vreden ni. Stvar »Slov. naroda« je, ako misli, da se bo pri svojih čitateljih afirmiral z intrigami in neresnicami.

Hrvatska opozicija je s pooblastili zadovoljna

Kar se tiče zahteve vlade, da naj ji skupščina da polnomočje, da sme v času, ko skupščina ne bi zasedala, spreminiti in dopolniti obstoječe zakone, piše »Politika«, da je to najvažnejše vprašanje sedanjega političnega položaja. Razume se, da Jevtičevcem ta stvar ni všeč, ker pa ima dr. Stojadinović v parlamentu sigurno večino, bo seveda šla preko tega nezadovoljstva mirno na dnevni red. Krogi vladne večine povdarjajo, da zahteva dr. Stojadinović vlade ne pomeni, da vlada skupščini ne zaupa ali pa da bi jo ignorirala. Vlada dobro ve, da ima v skupščini zanesljivo večino, pa tudi sodelovanje z njo ji je jako dragoceno, vendar pa zahtevajo razmere in čas, v katerem živimo, da se dela hitro in brez dolgih diskusij. Izvestni važni politični zakoni se morajo čimprej uzakoniti, ker zahteva to korist države. Prehod iz bivšega režima v normalne politične razmere se mora izvršiti čimprej, zato ne sme vlada z zakonodajno nujnih reform čakati, dokler bi skupščina zopet prišla skupaj, ker bi to pomenilo škodljivo zavlačevanje.

Iz Zagreba pa se poroča, da je opozicija zahtevo nove vlade po širokih pooblastilih sprejela z velikim zadovoljstvom, ker smatra to kot težnjo vlade, da se volilni, družbeni in tiskovni zakon čimprej reformirajo. Razlika med vlado dr. Stojadinovića in opozicijo je samo ta, da je dr. Maček stal na stališču, naj se novi zakon sploh brez parlamenta oktroirajo. Stojadinović pa je stal na stališču, da je boljše, če se ti zakoni izpremenijo na podlagi splošnega polnomočja, danega od skupščine. Na vsak način zavzema sedaj opozicija napram dr. Stojadinoviću veliko bolj simpatično stališče nego pred dnevi, ko je bila opozicija nezadovoljna, ker se v deklaraciji vlade ni spominjalo hrvatske vprašanje. Opozicija želi sedaj samo še to, da bi se proglasila splošna amnestija vseh, ki so bili pod prejšnjimi režimi obsojeni zaradi političnih dejanj od strani sodišč in da se onemogočijo enkrat za vselej incidenti z orožništvom, ki se še vedno tu in tam dogajajo. Definitivno pa se opozicija napram vladi še ne bo opredelila, dokler se ne bo videlo, kakšni so novi zakoni.

„Petorke“ so v resnici obstojale...

Na demanti bivšega predsednika vlade Jevtića glede terorističnih petork je izjavil narodni poslanec dr. Kaludjerčić uredniku »Politike« sledeče:

»Najprej izjavljam, da je popolnoma neumiljivo, da nosim polno odgovornost za to, kar sem odkril o petorki v »Politiki« od dne 9. julija 1935, ker so moje trditve

absolutno točne in resnične in je zato popolnoma odveč, če me g. Jevtić na to odgovornost opominja. G. Jevtić najodločnejše izjavlja, da njemu sploh ni znano, da bi kdo poskušal organizirati kakršnekoli petorka. Ugotavljam, da sem v svoji izjavi trdil samo to, da je neki poslanec, ki pripada najožjemu krogu g. Jevtića, pridobival poslane, da naj stopijo v organizacijo tajnih petork. Ta poslanec je bil Tripko Vukanović. Ko sem Vukanovića vprašal, kakšno je razmerje petork napram klubu g. Jevtića in ali imajo statut, mi je Vukanović odgovoril: »To je tajna organizacija, v kateri se člani med seboj ne smejo poznati in zato organizacija nima pisanih statuten, njen namen pa je, da z vsemi silami in sredstvi čuvajo in ohranijo situacijo g. Jevtića v klubu in v Narodni skupščini. Narodni poslanci, katerim sem to povedal, so pripravljeni, da o tem pričaajo. Vprašanja, ali je g. Jevtić sam za to vedel ali ne, se nisem dotikal. Ako je Jevtić za petorke vedel, je to slabo spričevalo zanj, ako pa ni vedel zanje, potem je še hušje, ker to pomeni, da so se važne stvari dogajale in delale brez njega in mimo njega, kakor n. pr. koncentracijski tabori za interniranje, o katerih gospod Jevtić po njegovih izjavah tudi ni ničesar vedel, a to bi se predsedniku vlade ne smelo dogoditi.«

Posnemanja vredno

Spitiški občinski svetnik Marijan Katunarić je poslal predsedniku spitiške mestne občine sledeče odprto pismo:

»Naše notranje politične razmere so se zadnji čas izpremenile. Zato bi se morala dati ljudstva prilžnost, da njegova volja pride neposredno do izraza v vseh samoupravnih ustanovah, bodisi v občinskih, bodisi v socialnih, in da se izvolijo ljudje, do katerih ima narod zaupanje in kateri bi v duhu pomirjenja delovali za ljudstvo in z ljudstvom. Da dam vsaj nekaj prilike, da se sedanjí občinski svet mesta Spitiča izpremeni, odlagam čast mestnega svetovca in vsa svoja mesta v odborih mestne občine. To sem storil samo zato, da se da kraljevski vladni možnost, da izvede svoj program, ki gre za pomirjenjem v naši notranje politični situaciji.«

Bilo bi želeli, da bi ta zgled posnemali tudi drugi.

„Glas Naroda“ napoveduje nove senzacije

Glasilo dr. Marušića »Glas naroda« prinaša dne 11. t. m. sledečo notico:

Na solidarne napade »Jutra«, »Slovenskega naroda« in »Slovenca« bomo jutri prinesli odgovor, ki javnosti ne bo nič manj presenetil, kakor so jo napadi, tičeči se konfincij, »Pofa« in ostalega. Naše prijatelje in somišljenike prosimo samo malo potrpljenja.«

Tudi mi seveda z velikim zanimanjem pričakujemo teh razkritij »Glasa naroda«, ki nam bo gotovo postregel z zanimivimi podrobnostmi, kdo je izdal dekret o konfincijah opozicijskih politikov in kdo je organiziral »Pofa« in ostalo, katerim je bil v Ljubljani že določen generalissimus. Mogoče nam bo glasilo gospoda dr. Marušića tudi razkrilo, kdo je predlagal konfincije slovenskih politikov začasa Srbskičevega režima in kdo je dal inicijativo in pristanek za izvedbo teh internacij. Samo po sebi umevno bi nas tudi zanimalo, kdo je predlagal in izvesti ukazal ali kakorkoli že pripomogel k odpuštom in upokojitvam ter premetstvam mnogih naših profesorjev in drugih uradnikov, ki niso bili všeč takratnemu režimu v Sloveniji. Upamo pa tudi, da »Glas naroda« ne bo zamočkal, kdo je predlagal razpuštat katoliških prosvetnih društev v Sloveniji.

★

Tour de France

Grenoble, 11. julija c. Danes so morali kolesarji Tour de Francea prevoziti zelo težavno progo Aix-les-Bains—Grenoble. Na tem delu proge so sijajno zmagali Italijani. Vsa prva štiri mesta so zasedli Italijani. Na četu je še zmeraj Belgijec Ramon Maes, vendar pa so drugo, tretje in četrto mesto že zasedli Italijani. V splošni kvalifikaciji po državah pa je Italija že na prvem mestu. Sledijo Belgija, Francija, Nemčija in Španija na petem mestu.

Školije v Vojvodini

Subotica, 11. jul. b. Doznava se, da bo sedež bačke školije še nadalje v Subotici, sedež banatske pa v Petrovaradinu. Bačka in banatska školija bosta sestavni del beogradske nadškofije. S tem pa ni rečeno, da ne bosta imeli svoje lastne uprave in svojih lastnih školov.

5000 oseb utonilo

Peking, 11. julija c. Pri poplavih reke Jang-ciang je utonilo po vladnih poročilih nad 5.000 oseb. Samo v okolici mesta Yang-tse jih je utonilo nad 1000.

Izseljenci v Mariboru

Ginljivo slovo od slovenske domovine. Vračajoči izseljenci pri lavantinskem knezoškolu

Maribor, 11. julija 1935.

Danes imamo v Mariboru drage goste. Izseljenci iz Holandije, Francije in Nemčije, ki so ob priliki evharističnega kongresa obiskali domovino, so na povratku prišli v Maribor, odkoder so nocoj zopet odpotovali nazaj v tujino. Nad 700 ljudi je prispelo deloma že snoči, deloma pa davi in dopokne z osebnimi vlaki v Maribor. Vodja in organizator vsega izleta izseljenikov dr. Oberžan jih je pričakoval v Mariboru ter uredil skupno s stolnim dekanom dr. Čukalo in stolnim kanonikom dr. Mirtom vse glede sprejema in bivanja.

Gostje prevzvišenega knezoškola.

Izlet naših izseljencev v domovino je imel trojni cilj. Udeležili so se veličastnega evharističnega kongresa v Ljubljani, pohitili so zopet na svoje domove ter se sestali s svojimi dragimi domačini, na zadnje pa so obiskali svojega velikega prijatelja, prevzvišenega knezoškola lavantinskega dr. Ivana Tomažiča. Prevzvišeni je bil lansko leto njihov gost, ko je obiskal naše izseljeniške kolonije v Nemčiji, na Holandskem, v Belgiji in Franciji. Prisrčen sprejem, ki ga je bil tam deležen, ga je globoko ganilo in že takrat je povabil vse izseljence k sebi. To željo so mu letos izseljenci izpolnili in mu njegov obisk vrnili.

Z izseljenci so prispeli vsi njihovi duhovni voditelji, ki delujejo med našimi rojaki na zapadu. Iz Nemčije sta prišla oba velika prijatelja naših ljudi, župnik Tensundern iz minstrske in župnik Fischer iz padebornske škofije, z njima pa še pet nemških duhovnikov. Iz Francije sta msc. Zupančič, Grims in Svelc, iz Holandije Oberžan in p. Theodim van Velzen. Poleg duhovnikov sta učitelja Jankovič iz Francije in Stoviček iz Belgije. S seboj so pripeljali

izseljenci še veliko število svojih tamošnjih prijateljev-domačinov iz Holandije, kakor hčerke herlenskega konzula Duponta, več holandskih duhovnikov in laikov.

Za prihod izseljencev je Maribor izvedel včeraj iz »Slovenec« poročila. Dolg sprevod, v katerem so od obeh dopokdanskih vlakov korakali skozi mesto, je vzbujal v Mariboru splošno pozornost. Oni, ki so prišli s prvim vlakom, so odšli naravnost v stolnico, v kateri je opravil prevzvišeni knezoškof dr. Tomažič sv. mašo. Pred sv. mašo je imel knezoškof kratek in lep nagovor iz prezbiterja. Izrazil je svoje veliko in pristrčno veselje, da so se naši izseljenci v tako impozantnem številu udeležili evharističnega kongresa v Ljubljani in sedaj prišli po slovo v Maribor. Naj ostanejo zvesti Bogu in Evharistiji, potem bodo ohranili zvestobo tudi svoji domovini. — Pri sv. maši je lepo prepeval na koru stolni pevski zbor pod vodstvom stolnega kapelnika J. Gašpariča.

Na Slomškovem grobu

Po sv. maši so odšli izseljenci iz stolnice na staro mestno pokopališče na grob Antona Martina Slomška. Tam so počakali, da je prišla tudi druga skupina, ki je prispela z dopokdanskim vlakom ob četrti na 12. Prispel je s svojim spremstvom tudi prevzvišeni knezoškof, katerega so izseljenci takoj vzeli v svojo sredo kot svojega starega dobrega prijatelja. Ko je prišla na pokopališče še druga skupina z vlaka, je imel naš znani zgodovinar in proevangelist Slomškovega življenja prelat dr. Franc Kovarčič globoko zajet govor o Slomšku. Naglašal je, da je najlepši zaključek evharističnega kongresa obisk in poklonitev na grobu našega velikega vzornika Slomška.

Red na evharističnem kongresu

Delo 1200 rediteljev in pa duhovna priprava Slovencev

Fantje in možje! Ne bi bilo prav, če bi se tudi vrhovno rediteljsko vodstvo ne spomnilo vas, ki ste tako odlično opravljali svojo službo vse dni in noči kongresa. Svoje priznanje in zahvalo je že izreklo vse ljubljansko časopisje brez izjeme ter najodličnejše osebnosti. Sedaj po teh veličastnih in edinstvenih dneh II. evharističnega kongresa se vam še rediteljsko vodstvo, katerega načrte ste tako lepo izvedli, najiskrenejše zahvaljuje. Ne najdemo primernih besedi, da bi se vam mogli za vašo požrtvornost dovolj oddolžiti; kajti vodstvo najbolje ve, kaj ste morali napraviti, koliko delati, da je vse tako funkcioniralo. Načrte, ki jih je vodstvo pripravilo v teku šestmesečne dobe, ste točno izvedli; organizacija tega dela je bila velikepotezna, a vendar do zadnje podrobnosti preračunjena in tudi izvedena. Vi, ki ste bili na zbirališčih, cestah, Stadionu, ste delali točno po navodilih in ste bili popolnoma na jasnem, kaj hočete. Ljudstvo, ki ste ga urejali, pa vas je tako ubogalo, kot more to napraviti samo discipliniran narod. To pa je zopet pripisovati dolgotrajni duhovni pripravi.

Ne vemo, komu naj bi dali prednost: ali onim, ki so opravljali službo na Stadionu, ali onim na zbirališčih, cestah, kokodvorih, pisarnah. Ako bi hoteli opisati organizacijo in službo vseh 1200 rediteljev, bi nedostajalo prostora v »Slovenec«. V tako kratkem času odpraviti na desetstisoče otrok in še mnogo več odraslega ljudstva, in te v najlepšem redu in brez najmanjše nezdode, gotovo ni lahka stvar. Da ne omenjamo onih stotisočev, ki so se stalno gibali po Ljubljani. In red v Stadionu!

Ne bi bilo prav, ako bi se ob tej priliki ne spomnili odličnih sodelavcev-vodij: Jemca, Languša, Čeca, Mežka, Koblarja, Rupnika. (Ostale vodje glej pri Stadionski službi.) In še druge bi morali omeniti, da, prav vsakogar, toda pomanjkanje prostora nam tega ne dopušča. Zatorej vsem in vsakomur še enkrat: Bog plačaj! In še nekaj ne smemo pozabiti: Fantje in možje! General ne bi napravil brez armade nič, in najsi je tudi najslabše, z dobro armado pa vse. In tako je bilo tudi pri kongresu. Vodstvo brez vas ne bi pomenilo nič, z vami je pa napravilo vse. — Za rediteljsko vodstvo: I. Kermavner l. r., vrhovni vodja. — J. Andoljšek l. r., tajnik.

Vaše delo na Stadionu

Bilo je že zgodaj lani, ko sva z Janezom po prijetni zabavi »na nekem drugu« pokramljala o vseh mogočih in nemogočih stvareh. Pri tej priliki ga presenetim s sledečim: »Ali si že kaj slisal, da bo prihodnje leto vsedrjavni evharistični kongres v Ljubljani?« — »Meni še ni nič znano,« odgovori. Malo pomisliva, in že so se najine misli strnile. Kje neki naj se vrši taka manifestacija, če ne na Stadionu. — In že sva jo tudi »pogrun-tala«, da bova takoj cuprežena za rediteljsko službo. Ni trajalo dolgo in vabila so bila dostavljena. Kdo drugi naj prevzame enega najbolj važnih »resorsov« kongresa, to je organizacijo rediteljskega zbora, kakor Janez in Jože, tako so rekli gospodje od glavnega pripravljalnega odbora. Komaj rečeno in naročeno, že tudi izvršeno!

Dvakrat, trikrat se sama snideva z Janezom, si mimogrede še izmenjava »predsedniška« in »tajniška« mesta in načrt je bil narejen. Določiva najoži krog svojih sodelavcev in takoj pri prvi seji me doleti častna naloga, organizirati rediteljsko službo na Stadionu.

Ker je bil Stadion središče vseh glavnih prireditelj, je bilo jasno, da mora biti načrt za rediteljsko službo na tem kraju izdelan kar najbolj vestno in v vseh podrobnostih natančno. Vestno in požrtvorno službo varni stadiona pa morejo opravljati zopet le vestni in popolnoma zanesljivi ljudje. Ni bilo treba dolgo beliti si glave: za to službo so bili določeni Gorenjci.

Komaj je bil ta sklep napravljen, že se je pričelo z organizacijo Gorenjcev. Najprej sem imel dva sestanka za kamniško okolico v Grobljah, kjer so bili možje in fantje najprej organizirani, in sicer jih je bilo nad 200. Nadaljnje sestanke sem imel v Kranju za kransko okolico, v Škofji Loki za loško okolico ter na nekaterih posameznih manjših krajih Gorenjske. Mimogrede omenjam, da je bilo najlažje izvesti organizacijo v kranski okolici, kjer je celokupni rediteljski zbor več ko 200 mož in fantov vzorno organiziral že g. Ham

iz Kranja. Hrbtenica ali jedro rediteljskega zbora sploh je bila Gorenjska, ki nam je dala na razpolago več ko 600 krepkih mož in fantov za rediteljsko službo.

Teden dni pred kongresom pa je bil v Ljubljani na Stadionu sestanek vseh onih rediteljev »vodij«, ki so bili določeni za rediteljsko službo na Stadionu. Pri tem sestanku smo skupno še enkrat pregledali in podrobno preštudirali ves načrt, nato pa smo si razdelili posamezni delokrog in drugo rediteljsko v pomoč.

Vodstvo vseh vrat na Tyrševi cesti sta prevzela gg. Andoljšek in Vombberger, katerima je bilo dodeljenih v pomoč 28 mož in fantov iz Cerklj. Vsa vrata na Vodovodni cesti sta prevzela gg. Erjave in Tršan. Tudi ta dva sta došla 28 mož in fantov v pomoč in sicer iz Škofljice.

Najtežjo nalogo v areni je prevzel g. Ham iz Kranja. Delil in pobil je na nasipu za Tyršev ceste vse ogromne mase sto in stotisočev, ki so se za časa kongresnih dni valile v areno Stadionu. S pomočjo le 4 rediteljev je bil na tem mestu odličen in ne vem, če bi mu bil kdo drug kos.

Areno samo so si delili 4 glavni vodje, in sicer gg. Smole, Bulovec, Pestotnik in Benedikt, katerih naloga je bila nadzorovati rediteljsko v areni, zlasti pri mladinski in večerni slovesnosti, ko je morala vsa masa stati zaradi sv. obhajila v vrstah. Svojo nalogo so izvršili prav dobro, v najlepšem redu in v rekordnem času.

Jako važen delokrog, ki sta ga odlično rešila gg. Trtnik in Smitek s svojimi 100 reditelji, je bil oni pri sedežih. Prav nič nista zaostajala, čeravno je moralo pri vsaki prireditvi na sedeže do 7000 ljudi. Služba rediteljev pri zaključni slovesnosti 30. junija ni bila obvezna, ker so bili sedeži tisto popoldne prosti.

Gg. Cuderman in Kalan sta prevzela razdelitev daril oziroma obdaritev mladine s kolači, ki se je izvršila po sv. obhajilu. 26 tisoč kolačev se je razdelilo med mladino v rekordnem času dobrih 10 minut. Nov rekord, sportniki! Ali veste, kaj se to pravi, 26.000 kolačev sploh razdeliti? Svojo težko službo sta opravila s svojimi 300 reditelji odlično in v splošno občudovanje. Hiba je bila le v tem, da je kolačev zmanjkalo, kar pa ne gre na njihov račun.

Še so bile važne funkcije, katere so opravljali gg. Habič iz Vrhnike, Kern iz Komende, Finžgar iz Škofje Loke itd. Imenoma bi moral navesti skoraj vsakega, vsi so bili na mestu in skoraj vsak je napravil več kot je bilo potrebno.

Vodstvo, kakor tudi vsi reditelji, smo imeli svoje prostore in skupno prehrano na učiteljsku na Resljevi cesti. Slanecvanja, a tudi prehrana je bila urejena popolnoma po vojaškem načinu in vojaški disciplini, ki je bil za tako močan korpus rediteljskega zbora nujen in neobhodno potreben. Iz učiteljske se je dirigiral ves razpored posameznih skupin, saj je bilo vodstvo rediteljskega zbora tamkaj skoraj kompletno in permanentno od 28. junija od 6 zjutraj do 30. junija zvečer in sicer do polnoči, ker je bilo treba ekspedicirati še vse vlake. Rediteljska služba se je vršila noč in dan nepretrgoma.

Ideja skupne prehrane in prenočišč rediteljskega zbora se je izkazala za prenovitno. Za reditelje na Stadionu je bilo učiteljske malo od rok, kajti ves rediteljski korpus ca. 700 oseb je moral k počitku in prehrani vedno tjakaj, kar je močno utrujalo že izmučeno rediteljsko.

Glavna naloga rediteljskega zbora pri mladinski prireditvi je bila, vso mladino čimprej in v redu spraviti na določene črte, da bo dostop k sv. obhajilu čim lažji in da se bodo kolači čim hitreje razdelili. Oboje se je izvršilo v najlepšem redu in proti pričakovanju, zlasti obdaritev mladine. Težje vsega tega dela je nosil na glavnem nasipu g. Ham iz Kranja in gg. Cuderman in Kalan kot zastopnika sv. Miklavža.

Vodstvo rediteljske službe na Stadionu, so sijajno služili v razbremenitvi rediteljskega zbora v areni postavljeni zvočniki, brez katerih bi jako težko ali pa sploh ne mogli shajati. Skušnja z zvočniki je dovolj jasno pokazala, da je vsaka večja prireditev brez njih nemogoča in da so sijajno pripomoček vsakemu vodstvu za takojšnjo odjajo navodil, ki morajo kakor blisk med maso, da potem vse gladko teče, kakor je potrebno.

Rediteljska služba pri večerni prireditvi je bila zaradi izbrisanih črt v areni, na katerih bi morali stati možje in fantje, in zaradi slabe razsvetljave, jako težka. Rediteljski zbor se je moral skoraj vse postaviti v prve vrste, da so bile te že takoj v početku uravnotežene, ker bi sicer prišlo do zmošnjave. Vse to se je, hvala Bogu, dobro

Čudovito, kako sveže dehti perilo!

Vzemi

SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

...in za namakanje ženske hvalo

Spomini na evh. kongres

Pariški „La Croix“ o našem kongresu

Vodilni francoski katoliški dnevnik »La Croix« prinaša dne 2. julija t. l. sledečo brzojavko svojega poročevalca iz Ljubljane:

»Jugoslovanski evharistični kongres je privabil v Ljubljano neizmerno množico katoličanov. Čuti se, da je hotel vse slovenski narod podati bleščeč dokaz svoje soglasne vere. Iz sijaja tega nazornega prikaza je nastal čudovit kongres, ki mu, radi bi rekli, ni primere. Predstavite si edinstven prizor, ko prejema 25.000 mož sv. obhajilo! V tej kratki brzojavki ne moremo popisati v podrobnem veličastnih slovesnosti, pri katerih nam je bilo dano čuti utrip slovenske katoliške duše. Kako bi opisali zbranost ob polnočnici, kako nepozabno apoteozo v stadionu, katere je združila takorekoč cel narod pri maši, ki jo je daroval papeški legat, in slednjič zaključno procesijo, ki je bila krona tega veličastnega kongresa.

Pri banketu, ki je sledil, smo opazili navzočnost generala, ki je zastopal mladega jugoslovanskega kralja, ter ministrov dr. Korošca in Vrbaniča, ki sta bila ob straneh legata. Bila je to slavnost, ki je združila okoli papeževega predstavnika in škofov elito naroda blizu spomenika Napoleona, obnovitelja Ilirije.

Francoska uradna Agencija Havas poroča

Francoski listi so prinesli sledenč podrobnosti o našem kongresu po posredovanju agencije Havas: Drugi jugoslovanski evharistični kongres, ki se je vršil pravkar v Ljubljani od 28. do 30. junija (prvi je bil v Zagrebu), je bil hkrati veličasten verski čin jugoslovanskih katoličanov, potrdilo dobrih odnosov, ki se bolj in bolj utrjujejo med Jugoslavijo in sveto stolico, ter manifestacija pomirjenja notranjepolitičnih sporov, v kolikor izhajajo iz verskih razlik.

Nad 150.000 jugoslovanskih in zlasti slovenskih katoličanov je prisostvovalo raznim slovesnostim in duhovnim svečanostim, ki so se vršile v okviru kongresa, posebej še pontifikalni maši, ki jo je bral v velikem stadionu katoliškega teološkega društva »Orel« Nj. Em. kardinal Hlond, primas Poljske in papežev legat. Nad 30.000 otrok je prešlo 29. junija sveto obhajilo. Kongresa so se udeležila tudi zastopstva iz Belgije, Holandske, Nemčije, Avstrije.

Papež je bil določil kot svojega zastopnika Nj. Em. kardinala Avgusta Hlonda, nadškofa poznanskega in gnezenskega ter primasa poljskega, ki je bil sprejet v Jugoslaviji z vladarskimi častmi. Je to prvič, da pošilja papež jugoslovanskim ka-

Stavka v Šoštanju končana

Šoštanj, 10. julija 1935.

Kakor smo že poročali, je v soboto popoldne delavstvo Woschnagove usnarjne stopilo v splošno stavko. Na zahtevo banke uprave so se v torek pričela pogajanja med zastopniki delavstva in podjetja. Niti delavci niti podjetje ni moglo prodreti. Pogajanja so se končala tako, da sta pogajajoči se stranki sklenili sporazum, ki so ga podpisali zastopnik banke uprave, zastopniki delavstva in podjetja, Delavske zbornice in okrajni načelnik.

Podjetje se je obvezalo, da bo točno izvajalo določila zakona o zaščiti delavcev, zlasti glede nadurnega dela s 50% poviškom, dalje določbe o delavskih obratnih zaupnikih ter določila §§ 219, 220 in 221 zakona o obrtih. Podjetje mora tudi v roku enega meseca urediti delovne in plačilne pogoje z delovno pogodbo. Tozadevno razpravo bo sklicala banska uprava. Razen še nekaterih manjših važnih sklepov, se je podjetje tudi obvezalo, da ne bo izvajalo radi stavke nad delavstvom nikakih represalij in mora sprejeti vse delavce nazaj na stara delovna mesta. Delavstvo je na zborovanju, kjer je sprejelo gornji sporazum, enodušno sklenilo, da ne bo pustilo, da bi podjetje kakorkoli in kdajkoli kršilo svoje obveznosti. V takem primeru se bo branilo z istimi sredstvi, s kakršnimi se je moralo braniti sedaj.

In hitro uredilo, sicer bi bilo nemogoče spraviti v areno — v vrste — mnogo nad 20.000 mož in fantov, ki so bili določeni, da prejmejo kot prvi sv. obhajilo. Mnogo tisočev je namreč pristopilo k sv. obhajilu na prostoru pred oltarjem, ker v areni sami ni bilo prostora.

Glavni dan je bila arena zasadena po rediteljskem zboru polnoštevilno in točno po načrtu. — Težko ni bilo, ker se je arena z dobajajočo maso kar avtomatično polnila. Pritisak na vrata je bil tako ogromen, da so se glavna vrata udala in je bilo treba takojšnjega popravila. Resne situacije pri vseh navalih so sijajno rešila navodila iz zvočnikov, brez katerih bi prav gotovo prišlo do nesreče, zlasti pri zapuščenju arene. Pri tej glavni slovesnosti je ponovno treba poudariti ogromne napore vsega rediteljskega zbora, zlasti gg. Andoljška in Hama, da sta se red in disciplina kljub neznanosti vročini in utrujenosti vzdržala na višini, kateri smo bili vsi priče.

Dober je bil začetek pri mladinski slovesnosti, zaradi tega je bila dobra tudi zaključna slovesnost. Ljudje so bili na red uvedeni takoj v začetku in so ga potem držali do konca. Arena je bila pri tej slovesnosti zasadena le s 40 reditelji,

toličanom legata a latere in v tem je treba videti dokaz simpatije svelega očeta do cele Jugoslavije. Jugoslovanska vlada se je s svoje strani dala zastopati po dveh ministrih gg. dr. Korošcu in Vrbaniču. Dr. Korošec je bil zmagoslavno sprejet od slovenskih katoličanov, katerim je že dolga leta politični voditelj.

Dolenjski možak in ljubljanski pobič

Bil sem priča temu-le dogodku: V soboto, drugi dan evharističnega kongresa okrog petih popoldne je v Vegovi ulici pred hišo Glasbene Matice sedel na klopi ob pločniku starejši možakar, ki se je udeležil evh. kongresa. Po klopi si je udobno razstavljal culo z jestvinami in zraven trdno postavil zelenko evička. Ko si je tako lepo po domače tešil žejo in prigrizoval meseno klobaso s črnim kruhom, se je prizibala h klopi razposajena družba kakih pet, komaj dospelih mladeničev, po sodbi dijakov kake srednje šole. S porogljivim obnašanjem je prvi napadel možaka, češ kaj je neki treba evh. kongresa in vseh teh ceremonij.

»Vi, gospod, povejte mi, kako vam je ime, vaše krstno ime mi prosim povejte, ker drugega nič ne potrebujem, pa vam bom nekaj povedal,« je odvrnil možak na zbadanje. Ker se je fant v zadregi obotavljalo, je možak nadaljeval: »Veste, jaz sem tam iz Gorjanec doma, kjer se verjame v čarovnije — in jaz brez vašega imena, kakor ciganka brez kart, ne morem dati pojasnila na vaše vprašanje.« Fant je slednjič sicer v zadregi povedal, da mu je ime Jože.

»A, Jože?«, pravi možak. »To je tisti Jože, ki ima god 19. marca in ki ima za patrona sv. Jožefa, svetnika? Vi, gospod, ste zelo nesparten. Zakaj pa imate ime svetnika sv. Jožefa, ki je krščansko ime, zakaj pa si ne vzamete kako bolj napredno in moderno ime, ko jih je vendar toliko in tako lahih. Poglejte, ali ni sicer nekrščansko, pa vendar zelo moderno ime n. pr. Pukleš —, Kamele —, Osel — pa vam ne bo treba nositi našega krščanskega imena, če vam vse to krščansko ne paše.«

S huronskim smehom okrog stoječih in zbadanjem svojega tovariša jo je družba popihala proti Zvezdi. Še sem slisal, kako so reveža tovariši navijali, češ, vidiš kak osel si, kamele, pukleš, kako te je ta možak agnal itd.

Jaz pa sem stopil bliže k možaku in mu k uspehu čestital ter ob tej priliki tudi povprašal po njegovem imenu. Kakor da to njega nič ne razburja mi je možak odgovoril: »Ali so neumni taki mestni mladiči, pa bi človek sodil, da se takile kaj bolj pametnega uče v šolah!«

Koncem stavke, ki je bila prva v Šoštanju, je mesto dobilo zopet vsakdanje lice. Reči moramo, da je s šoštanjskim prebivalstvom vred vsa bližnja in daljna okolica s simpatijami in sočutjem spremljala borbo delavstva, ki se je borilo za najosnovnejše človeške pravice meznega delavstva. V ponedeljek so trgovali v znak solidarnosti zaprli svoje lokale. Ljudje so se v množicah zbirali vse dni na trgu pred tovarno. Do večjih incidentov ni prišlo. V četrtek je delavstvo zopet šlo v službo.

Slovenske gorice

Kresovi. Krasen pogled je bil po Slovenskih goricah v noči od 29. na 30. junija ob evharističnem kongresu v Ljubljani. Slovenske gorice so žarele v krasnih kresovih. Kresovi po severnih Slovenskih goricah so bili vidni daleč čez avstrijsko mejo. Tudi v noči od 4. julija, pred praznikom sv. Cirila in Metoda so žarele Slovenske gorice v kresovih. To je znak, da prebiva po Slovenskih goricah še veren rod.

Pridelek pšenice bo velik. Pšenice po Slovenskih goricah že dolgo let ni bilo tako lepe, kakor je letos. Radi suše pa prehitro dozoreva in kmalu jo bodo želi. Jo pa že nekateri kmetje težko pričakujejo, ker jih je veliko že dolgo časa brez moke.

ker je moralo vse drugo rediteljsko na ceste in k sprevodu oziroma procesiji.

Reditelji! Može in fantje! Svojo častno nalogo ste rešili tako, kakor vam je bilo naročeno. Hvala vam! Kritika vseh, tudi nasprotnikov, je najboljša. Vsi občudujejo vaše delo. Vsi in vsak posebej ste izvršili v areni Stadiona ogromno delo, ki je na vsakem mestu zahtevalo celega moža. To ste storili pri najhujši vročini, neprepani in skoraj do smrti utrujeni, zlasti na dan glavne slovesnosti, sv. maše papeževega odposlanca kardinala Hlonda. Doprinešili ste žrtve, ki niso bile zaman. Ogromna zasluga je na vaši strani, možje in fantje, ki ste opravljali službo v areni Stadionu, da je tudi zunanji uspeh evharističnega kongresa tako sijajen in mogočen.

Končno ugotavljamo tudi to, možje in fantje, da tako sijajnega tudi zunanje uspeha, katerega smo vsi navzočni doživeli, ne bi bilo, ko bi ne bilo mogočnega in nad vse požrtvovalne duhovne priprave vseh Slovencev. Vsa naša moč in disciplina je v tej duhovni pripravi, in ravno zaradi tega je tudi zunanji uspeh II. evharističnega kongresa za Jugoslavijo v Ljubljani tako sijajen in mogočen.

Jože Hv.

Liubljanske vesti:

Sprehod po obrtniški razstavi

Ljubljana, 10. julija.

Razni kraji so pričeli slediti zgledu št. Vida, ki je lani priredil krasno obrtniško razstavo in ki jo sedaj ponovno pripravlja. Že lani pozimi smo imeli v Ljubljani prav posrečeno obrtniško razstavo v znani stekleni hiši na Mestnem trgu. Letos poleti pa je priredila druga obrtniška organizacija še večjo razstavo v prostirah mestnega liceja. O tej razstavi smo že poročali. Naglašati moramo, da se naš list nikdar ni načelno zavzel niti za Rebekevo organizacijo, ki je priredila lansko razstavo, niti za Pičmanovo, ki prireja letošnjo, temveč je obe organizaciji odklanjal, pač pa je vedno priznaval trud obrtništa, ki se po kaže na takih uspešnih razstavah. O razstavi na liceju, ki bo odprta le še do 14. t. m., smo že nekoličkrat poročali. Kljub vročini in neprimerni sezoni se more ta razstava postaviti z zelo ugodnim obiskom.

Razstavile so ugledne ljubljanske mizarске in tesarske tvrdke kakor Ignacij Repša, Ivan Praznik, Ivan Bitonc, Franc Sever, Vinko Musar, Matija Andlovic, Josip Kregar, Josip Andlovic, Ivan Semrl, Feliks Zupan, strugar Ignacij Počjak, mizar Jožef Mrak in Dimitrije Lancoč.

Kovinska obrt je v vsej Sloveniji brezdvomno najbolj razvita v Ljubljani. Tako razstavlja instalater Lovro Pičman razne izdelke svoje obrti, pozlatac Anton Kos pa je priredil pravo umetniško razstavo z izdelki naših slikarskih mojstrov, katere je vse dal v okvirje, izdelane v lastni delavnici in pozlatah. Vso čast naši kovinarski obrti delata mojstra Franc Mostar in Anton Smole. Prvi razstavlja dovršene odlivke iz bron in drugih kovin. Ta tvrdka se je specializirala na umetniška dela. Smole pa je razstavil železokovinske izdelke, za katere so povpraševali mnogi odlični dostojanstveniki, ali so industrijski ali ročni izdelki. Pavel Strgule, Stane Cirman, Josip Butinar, Josip Oto-

repec, Ivan Kregar, Karol Hribernik, Josip Hainar razstavljajo prvovrstne ključavničarske, kleparske in pasarske izdelke, Franc Gartner izdelke svoje kolarske obrti itd. Veliko razstavo prireja tvrdka Franc Batjel, ki se v glavnem bavi s kolesi, motorji in otroškimi vozički. Tvrdko Franjo Kunovar smo že omenili. Razstavlja vzorce domačih marmorjev in kamnov, druge kamnoseške izdelke in veliko lepo vazo, ki jo bo dobil eden srečnih izrebranih obiskovalcev.

Zaradi konkurence industrije trpita najbolj krojaška in čevljarska obrt. Dvoje krasnih izdelkov na tej razstavi je organiziral naš priznani aranžer g. Krušič, ki je uredil razstavo damске krojaške tvrdke Alojzija Pavlina z najbolj modernimi modeli in izdelovalnice steznikov Irene Salajevе. Izložbe imajo tudi krojačica Pavlina Rozmanova ter krojača Šefie Vinko in Jare Anton.

Živahno propagando razvijajo čevljarji. Več ljubljanskih čevljarskih mojstrov je deloma skupno, deloma posamič razstavilo svoje sijajne čevljarske izdelke in razvilo tudi živahno propagando proti čevljarski industriji. Omeniti moramo v isti vrsti tudi odlično razstavo Zadruga mizar-skih mojstrov, ki prav tako nazorno dokazuje, kaj zmore zadrugo obrtništvo.

Sijajne izdelke, ki so prave umetnine, razstavlja brusilec stekla in ogledal Mirko Miškec. Imenitni so izdelki pečarja Stanislava Pirnata, sobnodekorativnega slikarja Ivana Martinea, fotografa Joška Šmuka, prvovrstnega tapetnika Franca Jagra in Rudolfa Radovana ter Avgusta Koblice, dalje sodarja Franja Repiča, našega odličnega stavbenika Miroslava Zupana, ki prav sedaj popravlja frančiškanske cerkve, kolar Franc Garner, pletilska tvrdka Metka Lazar ter še nekatere druge tvrdke, katere pa smo že v našem prvem poročilu omenili.

Se nekaj dni je do zaključka razstave in zato priporočamo cenj. občinstvu, naj s številnim obiskom da priznanje trudu ljubljanskega obrtnika.

© Zaprite duhovne vaje za učiteljice, uradnice v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani bodo v dneih od 20.—24. julija. Iskreno vabljenje. Priglasite se takoj na Vodstvo Lichtenurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg 8. Oskrbnina za vse dni 100 Din. Pričetek 20. julija ob 6 zvečer.

© Na banovinski podkavski šoli v Ljubljani so delovne in uradne ure od 15. julija do 31. avgusta 1935 od 7.30 do 14.

© Na pogrebu g. Josipa Koslerja je pel pevski zbor »Ljubljanec«. (V našem poročilu je bil namreč omenjen neki drugi pevski zbor, kar s tem popravljamo.)

© Z medvedi in opicami na evharistični kongres. Cigani iz Bukovnice in Sremu so prišli v Ljubljano že pred mesecem. Po okolici so hodili z medvedi in opicami. Ko so prišli kongresni dnevi, pa so jo mahinili v Ljubljano, da bi tu kaj zaslužili. Bilo jim je prepovedano. Med cigani pa sta bila dva aretirana. Cigan Marko Djurić je povedal na policiji: »Naša ciganska družba obstoja iz 3 družin, ki štejejo 30 glav. V Sloveniji smo že mesec dni. Hodimo po okolici. Imamo medvede in opice, s katerimi beračimo, da preživljamo družine. Z medvedi sem hotel iti na evharistični kongres, da bi kaj zaslužil. Pa sem bil, gospod dragi, aretiran.« Drugi cigan Janko Živko pa je jadrkoval: »Pošteni smo mi cigani. Nikdar ne kradem. Imamo medvede in opice, ki so tako poštene, kakor mi.« Bila sta ovadena državnemu tožilstvu zaradi suma tatvine neke vrvi.

© Nad 970 sodnih stanovanjskih odpovedi letos. Letos je bilo pri okrajnem sodišču v Ljubljani podanih 972 sodnih stanovanjskih odpovedi. Za avgustov selitveni termin je bilo vsega odpovedanih 166 stanovanj. Bo pač živahno preseljevanje! Mestna občina je 18 malim najemnikom odpovedala stanovanja za 1. avgust. Med temi je 11 strank, ki se bodo morale 1. avgusta seliti iz takozvane Jelovškove šupe, ki je bila prvotno rabljena za skladišče opeke, po vojni pa predelana za stanovanja. Ta zasilna stanovanjska hišica se nahaja na Trnovskem pristanu ob Ljubljani. Zaradi regulacijskih del pa jo bodo podrli. Sodnik

Mariborske vesti:

2000 ljudi živi le od podpor

Maribor, 11. julija

Letošnje poletje opazujemo v Mariboru žalosten pojav, ki ga doslej v taki meri nismo poznali. Vrste brezposelnih, ki oblegajo borzo dela, ki hodijo na mestni socialno politični urad prosit pomoči ter postavajo v parku in mestnih drevoredih, so letos nenavadno številne. Dosedaj smo imeli grozeč pojav brezposelnosti samo pozimi. Poleti so se vrste brezposelnih razredčile, ker so po večini vsi dobili delo pri novih zgradbah in raznih javnih delih. Večje število jih je vse leto zaposlevala tudi mestna pomožna akcija. Šele na jesen, ko so prenehala gradbena dela, so prihajali zopet brezposelni v večjih množicah trkat na vrata socialnih institucij za pomoč. Letos pa je skoraj narobe. Pozimi je bilo videti manj brezposelnih ljudi v mestu, kakor sedaj sredi poletja. Pozimi jim je dajala dela po-

□ Smrt blage gospe. Včeraj zjutraj je umrla v starosti 48 let gospa Majer Ivana, soproga hotelirja in lastnika restavracije Mariborski dvor. Pokojnica je bila obče spoštovana in ugledna žena, velika dobrotnica revnih, dobrosrčna in blaga. K večnemu počitku jo bodo položili jutri v soboto ob četrni na 1 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču na Pobrežju. Naj počiva v miru, žalujočim naše iskreno sožalje.

□ Orožnik vtonil pri kopanju. V sredo se je kopal v Muri orožnik Bezbradica Nikola iz St. Ilje. Čeravno je bil izboren plavalec, ga je reka potegnila v globino in odnesla. Kopal se je v bližini čeršaške tvornice lepence. Trupla še kljub iskanju niso našli. Pokojnik je bil doma iz Dalmacije in šele 24 let star.

□ Nesrečna smrt pod vozom. V Zgor. St. Jakobskem dolu se je smrtno ponesrečila 69 letna Bračkova dekla Alojzija Ungerl. Nesla je s travnika nažeto travo na glavi. Ko je na kolovozu srečala z drvi naložen voz posestnika Eberharda iz Poličke vasi, se je umaknila na obronek, pri tem pa ji je trava padla z glave na kolovoz. Sklonila se je za njo, izgubila ravnotežje ter padla naravnost pod kolo, ki ji je zdrobil glavo.

□ Na svobodo. Včeraj je tukajšnja moška kaznilnica odpustila pogojno 33 kaznjencev.

□ Nepričaden skok v vodo. Sokolska župa je priredila na Mariborskem otoku plavalni tečaj in tečajniki so se vadili v skokih v vodo v malem bazenu, ki pa je za take vaje preplavil. Marija Tajzel je priletele pri skoku na dno ter udarila z glavo s tako silo ob beton, da je zadobila močan pretres možganov. Odpehali so jo reševalci v bolnišnico.

□ Nabori. Od 24. do 27. t. m. se vršijo za Maribor vojaški nabori v Gambirnovi dvorani.

□ Na sodišču so za časa sodnih počitnic uradne ure od 7 do pol 14, za stranke pa od 8—12.

□ Instrukcije iz vseh klasičnih predmetov in iz francosčine za ponavljalne izpite daje reven akademik. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

□ Otrok utonil v gnojnici. V Radulcu se je pripetila usodopolna nesreča. Otroci vinčarke Marije Skledar so se igrali poleg gnojnice jame. Štiri-letna Terezika je splezala na jamo, pod njo pa se je vdrl preperel pokrov in otrok je utonil v gnojnici.

□ Najprej ga deložirajo, potem mu plačujejo najemnino. Iz občinske zasilnostanovanjske hiše v Delavski ulici so vrgli na cesto brezposelnega delavca-vdovca s tremi malimi otroci. Pohištvo mu leži že več dni na ulici in revež ne ve, kje bi si našel zavetja. Občina, ki ga je vrgla na cesto, mu sedaj ponuja, da bo plačevala zanj najemnino, če si najde kje druge stanovanje. Zakaj niso potem raje pustili reveža v občinski hiši?

□ Družine na cesti. Poleg že omenjene deložacije v Delavski ulici so sedaj v Mariboru na cesti še tri družine. Skupno tedaj štiri družine brez strehe. Občina nima niti vagona na razpolago, da bi jih stisnila kam za prvo silo.

□ Promenada na Aleksandrovi, ki se sedaj asfaltira, bi morala biti gotova do zadnjega tega meseca. Poučeni ljudje pa pravijo, da to ne bo mogoče, ker ne bodo do takrat gotovi kandelabri. Občina je naročila kandelabre pred poldrugim mesecem, tovarna pa jih baje še ni začela vlivati.

1 Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marijin trg 5, mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10 in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

možna akcija, ki je zaposlevala okrog 400 ljudi. Sredstva, s katerimi je letos pomožna akcija razpolagala, pa so bila nenavadno pičila in že s pričetkom pomladi je bilo vodstvo prisiljeno odpustiti delavce. Odpusti so naraščali, tudi nekatera zasebna podjetja so znižala kader zaposlenih. Nasprotno pa so letos gradbena podjetja, ki v Mariboru precej zidajo, začela zaposlevati izvenmariborske delavce, predvsem Prekmurce. Podjetniki pravijo, da so ti delavci cenejši in pridneje delajo, kakor mariborski. Tako se je zgodilo, da imamo sedaj sredi poletja samo v Mariboru prisojnih 500 brezposelnih delavcev, skoraj samih družinskih očetov, od katerih je odvisno še najmanj 1500 ljudi. Vseh teh 2000 živi sedaj samo od tega, kar jim mudi mestna pomožna akcija. Njena sredstva pa gredo naglo k kraju in ne bo mogla več dolgo vzdržati.

□ Ne dajo miru. V Mariboru je začela poslovati »Glavna poslovalnica Privredne zadruge za vzajemno pomaganje Belgradu, Tattenbachova ul. 1c. Kot »glavni poverjenik« nastopa Rože Josip, ki se je, kakor znano, udeleževal pri Splošni vzajemni, Naprednosti, Slogi itd. Ta nova poslovalnica razpošilja bivšim članom razpuščenih pomožnih blagajn okrožnic, s katerimi jih vabi za pristop ter jim ponuja razne ugodnosti. Z ozirom na številna vprašanja in pritožbe iz javnosti je mestno poglavarstvo v Mariboru zadevi uvedlo postopanje. Ker navedena zadruga ni mogla dokazati, da ima dovolilo od ministrstva za trgovino in industrijo, ki ga v smislu zakona morajo imeti zadruga, ako se bavijo z zavarovalnimi posli, je nadalje delovanje te »glavne poslovalnice« zabranilo, glavnega poverjenika pa kaznovalo z globo 3000 dinarjev.

□ Ali bo premenada do konca meseca gotova? V terek so začeli mestni delavci z asfaltiranjem promenade na Aleksandrovi cesti. Obenem so postavili še pet novih kandelabrov v podaljšku promenade med Prešernovo in Cankarjevo ulico, kjer so napravili tudi nekaj novih gredic. Vsa ta dela bi morala biti gotova do konca julija. Poznavalci pa trdijo, da se bodo zavlekla še dalj, in sicer zaradi tega, ker ne bodo gotovi novi kandelabri. Tvrdka, ki je naročilo izlicitala, baje še ni prišla z vlivanjem, za katerega rabi precej časa.

Celje

□ Sv. maša zadušnica za pokojnim dijakom Milanom Rusom bo jutri, v soboto ob 7 zjutraj v župni cerkvi.

□ Vsi železničarji-upokojnici, stanujoči v območju železniške postaje Celje, ki želijo imeti nadaljnjih 12 prostih voženj, naj se nemudoma prijavijo pri železniški postajni blagajni v Celju. Vložek stane 1 Din.

□ Uporaba umetnega ledu pri izdelovanju in prodajanju živil. Ker je vsak led iz tekočih in stoječih voda več ali manj nesažen in more okužiti hranila, odreja mestno poglavarstvo, da morajo vsi slaščičarji, kavarnarji in izdelovalci oz. prodajalci živil uporabljati za izdelovanje slaščic, sladoleđ, hranil za hlajenje pijač in vseh hranil, ki prihajajo z ledom neposredno v dotik, le umeten led. Mestno poglavarstvo bo na podvisti § 4a sanit. zakona z dne 30. aprila 1870, drž. zak. št. 68 in zakona o nadzorstvu nad živilni izvrševalo po svojih organih v tem pogledu strogo nadzorstvo in bo osebe, ki se ne bi ravnale po tej odredbi, najstrožje kaznovalo po kaz. določbah zakona o nadzorstvu nad živilni.

□ Nova brv čez Voglajno, Pražarna v Gaberju namerava razširiti svoj obrat. Zaradi tega ji je napoti dotedanja brv čez Voglajno, ki bo odstranjena in namesto nje dobimo v bližini novo brv.

□ Dela pri regulaciji Sušnice bodo ustavljena, ker ni kreditov. Pri regulaciji Sušnice na ozemlju okoliške občine je bilo zaposlenih nad 100 delavcev, ki bodo sedaj ob kruh.

□ Bolna deca na letovanje. Okoliška občina pošlje danes 8 dečkov za 28 dni na letovanje k Sv. Martinu na Pohorje. Poračun je bil prvotno v ta namen precej višji, a ga je pozneje nadzorna oblast precej reducirala, zato ni mogoče poslati na letovanje več otrok.

Kulturni obzornik

Knjige goriških založb za l. 1935

Književna družina »Luč«.

1. Ivo Dren: Z onstran groba. Strani 135. Din 15.—. — Ivo Dren, ki je spisal to povest, se nam zdi znan pisatelj. Razodeva ga namreč spreten slog, dasi piše to pot večina samo v kratkih odeskanih stavkih. »Z onstran groba« kliče mrtvi oče svoja sinova, Jakoba, najstarejšega in železniškega uradnika nekeje ob morju, ter Vida, učitelja v gorah, da pustita svoji službi in se povrne domov, na zemljo domačo. Dóna se žrtvuje za domaćo najstarejša sestra Ana, ki živi samo zemlji in očetovemu grobu, ki jo opominja stalno, naj reši dom in ga ohranja za brata. Po dolgih borbah premaga klice domače zemlje Jakoba, ki pusti uradniško službo, in se vrne domov. Vid pa pomaga s svojim prispevkom širiti domači grunt in pripravlja tako bodočnost svojemu sinu, ki naj postane dedič zemlje. Grunt bo imel zopet gospodarja, ki bo ves njegov. Smisel povesti ni tako globoko utemeljen v zemlji, kot bi želeli in pričakovali.

2. A. Petčič: Krvnikova vrva. Roman. Strani 126. Din 15.—. — France Bevč je iz nemščine prevedel ta roman največjega madžarskega romantičnega domovinskega pesnika A. Petčiča, ki je bolj znan po svojih budnicah in patriotičnem življenju kot pa po svojih romanih. »Krvnikova vrva« je tipično romantična povest, tako staro romantična, da skoraj ne spada v naš čas. Srce, to je giba romantičkov, niha med strastno ljubeznijo in divjim sovraštvom. Ljubezen ob luni, nezakonski otrok, prepričitev poroke tik pred

cerkvenimi vrati, samomor iz ljubezni, duhovi o polnoči na pokopališču, izkopavanje ljubice iz groba, beg v svet in potepuštvo, kartanje, umor iz ljubezni in kazen na vislicah, samotarnjenje v gozdu in samomor z isto vrvo... vse to je v tem strastnem in maščevalnem romanu. Prijateljstvo se ob ljubezni spreverja v sovraštvo in do tretjega kolena gre osveta prevaranih. Ob taki romantiki, ki kaže sicer veliko pesniško moč, kot jo poznamo iz Mache in Lermontova in tudi Dumas, se bo današnji človek samo nasmehnil. Literarno nabraženemu in šolam pa utegne roman služiti kot tipičen zgled pozne romantike, ki je že religiozno indiferentna. — Bevč dodaja tudi kratek Petčičev življenjepís, kjer omenja, da je »slovaškega« pokolenja, dočim je znano, da je bil Srb, ki je v mladosti pel celo srbske pesmi, preden je uskočil ob madžarski narodni vstaji k Madžarom in jim pel njihove bojne marseljeze. Prevod pomenja nov vpogled v madžarsko književnost, ki nam je tako rezana.

Stelè: Monumenta ...

9. snopič: Marijino življenje.

Ta snopič monumentalnih »Spomenikov slovenske umetnosti« je posvečen podobam Marijinega življenja v našem srednjem veku. V uvodu govori Stele o razvoju Marijinega kulta v slikarstvu. Na jugu Evrope se je razvil poseben, za Italijo tipičen življenjepís Marijin, sloneč na apokrifni legendi, kot ga predstavljata cikla v Padovi in Firenci. Na severu se je razvil v svojo podobo in dobil najznačilnejšo obliko v Düreru. To je evropski okvir, v katerega je Stele postavil slovenske cikle Marijinega življenja. Izrazita sta samo dva: v cer-

kvi v Bermu (iz l. 1478) in pri Sv. Primožu nad Kamnikom (okrog l. 1520). Slogovni značaj cikla v Bermu je kljub gotokim podrobnostim severno renesanski. Ciklus pri Sv. Primožu, kateremu omenja Stele druga slogovno sorodna dela, pa spada po svoji lepotni strani in čisto umetnostnem značaju med največje vrednote slovenske spomeniške zakladnice. Za prehod alpske umetnosti v renesanso pa je naravnost značilen dokument.

Ko Stele tako oriše glavna slovenska Marijina cikla, preide na podobe posameznih prizorov iz Marijinega življenja, kot so upodobljeni križem Slovenije (Vrzdence, Crngrob, itd. rojstvo Marijino), drugod zopet njena smrt (Tinjško pri Zuzmu, Muljava, Marijin Gradec itd.); kronanje (Suha, Turjak, Turnišče itd.). V ta okvir spada tudi Marija v družbi s sv. Ano (Marenberg), ali Marija s plaščem, pribežališče ubogih pred nadlogami (Sv. Primož, Jezersko itd.).

Vse te motive ilustrira 13 na lepem papirju prav lepo reproduciranih podob, med katerimi ugajajo zlasti freska pri Sv. Primožu in na Suhi.

Z vsakim snopičem odkriva Stele nova slikarska bogastva, ki jih dozdaj nismo poznali. In v tem je vrednost te monumentalne izdaje.

Dom in svet št. 6

Na uvodnem mestu te številke, ki naj bi izšla še v mesecu evharističnega kongresa, stoji religiozno premišljevanje o »svetnostnem življenju«, vzeto iz spisov slavnega kardinala New-

mann, ki ga je prevedel Terseglav. S tem odlomkom se je Dom in svet kot katoliška revija pridružil evharističnemu prazniku. — Edvard Koebeč nadaljuje »Pogled v novo gibanje francoske mladine«, kjer v treh poglavjih označi smernice in idejna gibanja novega francoskega miselnega toka, takozvanega personalizma. Studija je zanimiva za vsakega, ki hoče spoznati nove smeri, kamor hoče zapadna mladina v času največjih družinskih in tudi duhovnih stisk. — L. J. Zabkar prispeva »Belokranjsko rapsodijo« v slogu Župančičeve Dume, na katero zavestno spominja z župančičevskimi epitetoni. Pesem je zanimiva in kaže, da Zabkarju bolj prija realistična snov kot pa sladki mysticism. — Miran Jare sodeluje z dvema pesnema iz cikla »Iz mojih večernic«, kjer hoče realistični motiv naše vasi in sodobno socialnost povečati z duhovnostjo. — Bevč nadaljuje roman »Ubogi zlodeci« in Lojze Potočnik »Vplivi nastopne lepote in grdoce«, to sta prispevka, o katerih bomo mogli govoriti šele, ko bosta zaključena. Pač pa je končal Igor Vidie svoje dramske slike iz francoske revolucije »La Gironda« s sodno razpravo, osodbo na smrt in odpravo pod giljotino. — Breznik nadaljuje z analizo »Jezika naših prednikov«, to pot Mencingerja, kjer pokaže, kako je jemal besede vsebolj iz slovarjev kot iz narodnega jezika. — Janez Logar ocenjuje podrobno Slodnjakov »Pregled slovenskega slovstva«, ki ga bo še nadaljeval. — V »Razgledniku« ocenjuje z navdušenjem Koebeč Javornikovo reportažo »Srečanje«, France Koblar pa označi in razbere sedem izvirnih in prevedenih dram, ki so se pojavile zadnji čas na našem knjižnem trgu. — S. Škerl govori o Ruth Schumannovi, dr. Grafenauer pa odgovarja na Kidričeve glose k njegovi znani razpravi.

Zborovanje učiteljstva iz Slovenije

Ljubljana, 11. julija.

Danes dopoldne se je pričelo v dvorani Delavske zbornice glavno zborovanje Jugoslovanskega učiteljskega združenja, sekcije za dravsko banovino. Bila je to po reorganizaciji združenja V. glavna skupščina. Izmed 34 okrajnih učiteljskih društev, v katerih je organiziranih 3519 članov, je bilo zastopanih 33 društev z 58 delegati, skupno s člani glavnega odbora pa s 73. Davi je bila najprej seja predsednikov društev z glavnim odborom ter verifikacija mandatov.

Ob 10 je predsednik g. Ivan Dimnik otvoril skupščino. V svojem govoru je v glavnem omenjal tragično smrt Nj. Vel. kralja Aleksandra, čigar spomin so delegati primerno počastili z enominutnim molkom. Nato je učiteljstvo vzkliknilo Nj. Vel. kralju Petru II.

Nadalje je predsednik naglašal, da je bilo društveno delo v glavnem posvečeno utrjevanju vsega združenja z idejo sloge in pomirjenja. Združenju je dobrodošel vsak učitelj, ki je stanovsko zavezan. Združenje se trudi za moralno dviganje in izpopolnitev članstva. Vsak posameznik je odgovoren za svoje delo stanu in celoti. Upoštevati pa je treba tudi stvarno opozicijo v združenju. Učiteljstvo se zaveda edinosti do naroda. Vse zahteve njegovega stanu morajo biti v

soglasju z občenarodnimi interesi za delo v šoli in izven šole.

Učiteljstvo mora delati za slovo in pomirjenje duhov med narodom. Smo učitelji vsega in ne le nekaterih delov naroda. Ostali hočemo stan, ki bo spajal in ne razdvajal narod. Združenje je narodno usmerjeno, in sicer na etični osnovi. Politika združenja gre za tem, da se varuje neodvisnost in je treba odstraniti iz združenja kvarne vplive dnevnih politike. Personalna politika JUU mora braniti skupne moralne in pravne temelje, ni pa posredovalnica za službe. Združenje mora ščititi interese in pravice članstva. Jugoslovansko učiteljstvo je v zvezi z ostalimi združenji učiteljstva po drugih državah. Učiteljstvo ima svojo internacionalno zvezo v Parizu. Učiteljstvo pa je tudi v ligi z drugimi slovanskimi učiteljstvi.

Po predsednikovem govoru so se konstituirali razni odseki. Odsek za obmejno šolstvo bo proučil lanske predloge, do katerih realizacije letos ni prišlo, ker ni bilo ankete o obmejnem šolstvu, čeprav je bila sklenjena.

Tajniško poročilo g. Metoda Kumlja je bilo natisnjeno v »Učiteljskem tovarišu« ter zato ni bilo prečitano. Po konstituiranju odsekov je bila skupščina prekinjena ter se bo jutri nadaljevala. Popoldne so zasedali odseki.

Koledar

Petek, 12. julija: Mohor in Fortunat, muč.

Novi grobovi

† Nadškof Miedia. Umrl je nadškof v Skadru msgr. Lazar Miedia. Msgr. Miedia je bil rojen v Skadru 1869 in je bil 14. aprila 1909 od sv. stolice imenovan za katoliškega nadškofa v Skoplju. Po ustanovitvi Jugoslavije je bil za nadškofa premeščen v Skader 19. oktobra 1921.

† Umrla je v Sp. Pirinčah ga. Neža Bačnik. Pogreb bo v soboto ob pol 8 zjutraj k farnemu pokopališču v Smedniku. Blago pokojnice pripočamo v pobožno molitev.

Osebnosti

= Ban dr. Dinko Puc bo v petek službeno odsoten in ne bo sprejemal strank.

= Iz vojaške službe. Odrejeni so za službo v operativni odsek generalnega štaba v štabu zrakoplovstva vojske zrakoplovni kap. I. razr. Stanislav Balanč; za vršilec dolžnosti pomočnika učitelja v zrakoplovni šoli za streljanje zrakoplovni kap. II. razr. Božidar Rovšek; za pilota 4. zrakoplovnega polka zrakoplovni pomočnik Vladimir Šoć; na službo v štab 2. zrakoplovnega tehn. parka uradnik VIII. pol. skup. strojni inženjer Vladimir Rehnicec; za vršilec dolžnosti upravitelja skladišča 22. pešpolka peh. poročnik Viktor Gliha; za poveljnika 2. eskadrona 1. konjeniškega polka konjeniški kap. I. razr. Oton Eggersdorfer; na službo pri inž. referentu v štabu osješke divizijske oblasti inž. kap. II. razr. Josip Solar; na službo v štab 39. pešpolka peh. poročnik Matija Močivnik; za vodnika 1. divizionja težkega topništva topn. poročnik Milutin Gorup; za vodnika 2. protiaeroplanske reflektorske skupine topn. poročnik Stanislav Čeh; za vodnika 3. protiaeroplanske reflektorske skupine topn. podporočnik Peter Truklja; za vršilec dolžnosti poveljnika 2. aerodromske čete 1. zrakoplovnega polka zrakoplovni poročnik Peter Balog; za vršilec dolžnosti poveljnika 2. čete zrakoplovne šole za streljanje zrakoplovni poročnik Vladimir Bosner; za pobočnika 4. zrakoplovnega polka zrakoplovni kap. I. razr. Josip Lankaš; na službo v štab 1. zrakoplovnega polka zrakoplovni kap. II. razr. Jurij Franjež in na službo v lovsko pilotško šolo 6. zrakoplovnega polka zrakoplovni kap. II. razr. Ivan Čenič in zrakoplovna poročnika Anton Ercigoj in Vladimir Ferenčak.

Ostale vesti

— Pripravljalnim odborom za evharistični kongres in župnijskim uradom sporoča Glavni odbor v Ljubljani sledeče: Radi bi likvidirali račune čimprej, zato prosimo, da v nedeljo na svojih sejah pregledate račune, na kar odposiljate vse, kar se tiče izkaznic in znakov za kongres, dalje posredovalnico za skupna prenočišča in baklje. Odbor bo prihodnji teden odposlal opomine, kar bo stvar la podražilo. Zato vnaprejo prosimo, kakor ste bili vedno doslej točni, da ste točni tudi pri obračunih.

— Sv. maša v planinah. Aljažev klub v Ljubljani obvešča turiste in prijatelje gora, da bo v nedeljo 14. t. m. sv. maša ob 11 pred Orožnovo kočo na Črni prsti, ob 10 na Kofcah, in ravno tako ob 10 v Kamniški Bistrici. Ker se za ta dan ni nihče prijavil za Kredario, zato tamkaj to nedeljo ne bo službe božje.

— 40letnica na Črni prsti. Najlepša planinska flora sredi julija je na Črni prsti, katera slovi ravno po bujnem cvetju. Pred 40 leti je SPD ravno vsled bogate flore postavilo Orožnovo kočo na lepi planini pod Črno prstjo, odkoder je hkrati najlepši pogled v Julijske Alpe. Za 40 letnico je SPD to kočo uredilo, obnovilo, da je na razpolago poleg skupnih ležišč tudi več sob z 2 in 3 posteljami. Koča je zelo pripravna za daljše bivanje na planini pod Črno prstjo. V nedeljo 14. t. m. bo slovesna otvoritev obnovljene postojanke s službo božjo in nagovorom predsednika, nato planinska veselica, pri kateri igrajo vrli Jeseničani in to 15 po številu. Prva skupina odide že v soboto ob 12 pod vodstvom tajnika SPD, naslednja skupina pa zjutraj s turističkim vlakom. Prijatelji planin na svidenje pod Črno prstjo.

— Italijanski listi dovoljeni. Notranji minister je dovolil, da zopet smejo v državo italijanski listi »La Tribuna«, »Corriere della Sera«, »La

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

v lepih, preprostitih berileh poučuje mladino, kako si naj dan na dan ureja dušo, da bo v njej vedno svetlo in veselo. V ta namen knjižica opisuje pomen dobrih del, priporoča premagovanje samega sebe, dobro tovarišijo, spoštovanje do učiteljev; navaja k molitvi pri jedi, jo upoznava s sovražniki Cerkev, poučuje o vrednosti spovedi in pogostega sv. obhajila; pobija praznoverje, priporoča usmiljenje do bližnjih, daje nagibe k plemenitosti in značajnosti. — Knjižica bo mladino zajela. — Priporočamo.

— Vsaka dama ima ugodno priliko kupiti do 15. julija slannik z 20 % popusta. Salon Anita, Ljubljana, Krekov trg 10.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Ptuj

Požar na Dravskem polju. Radi pokvarjenega dimnika je izbruhnil požar pri posestniku Štefanu Štebala v Stonjcih. Zgorelo je stanovanjsko poslopje do tal, in le vrtim domačim gasilcem in gasilcem iz Muretinca in Sv. Marka se je zahaliti, da se ogenj ni razširil na sosednja poslopja. Škoda znaša okrog 10.000 Din in je krita le deloma z zavarovalnico.

Zverinski nočni napad. V noči od 7. na 8. t. m. se je odigral v Vičancih pri Veliki Nedelji slučaj, ki bo zahteval najbrž življenje mladega človeka. Okrog polnoči je šel domov 24 letni Peter Majcen, sin posestnika v Vičancih, po glavni cesti. Nenaodoma pa se pojavi pred njim neznan moški in ga brez vsake besede sune večkrat z nožem v trebuh s tako silo, da je fant nezavesten obležal. Mimoidoči so slučajno Majcena našli ležečega in so takoj telefonirali po ptujske reševalce, ki so ga z rešilnim avtomobilom prepeljali v ptujsko bolnišnico. Poškodbe so smrtno nevarne, ker mu je vsled silnega sunka z rezilom izstopilo črevesje, ki je na več krajih prerezano.

Premestitev orožniške postaje. Orožniška postaja pri Veliki Nedelji, kjer se je nahajala dolgo let, je premestena v Gorjanci pri Sv. Marjeti nize Ptuja, kjer tudi že posluje.

Uradni dnevi pri postaji za kontrolo sodov v Ptuj za uradovanje v mesecu juliju, avgustu in septembru so določeni naslednji dnevi: julija: dne 20., 22., 23., 24. in 25.; avgusta dne 22., 24., 26. in 27.; septembra dne 24., 25., 26., 27. in 28.

Prihova

Zopet se je naša prihovska mladina izkazala kot vrta igralna moč ob pobožno resni igri »Goslarica naše ljube Gospe« pod egido »Jadranske straže«. Igrale so jo v nedeljo 7. t. m. večinoma dekleta tukajšnje Marijine družbe pod spretno režijo tukajšnje vrle šolske upravitelje g. Bačeve. Da bi vi videli, kako je to gladko šlo! Kakor bi bile vsaki dan na odru, pa so bile le vsaki dan na polju. Katera je bila najboljša, ali Mičika, ali obe Tereziki, ali mala Polegke Mimica, ali ... ali ... Vse so se vrlo dobro odrezale. Udeležba je bila velika, vstopnina pa prav nizka. Je kriza.

Vavta vas

Evharističnega kongresa smo se tudi od nas udeležili v častnem številu, dasi nas tare huda gospodarska stiska. V nedeljo 21. t. m. pa bomo imeli doma lepo slovesnost. Tukajšnje Prosvetno društvo praznuje ta dan svoj srebrni jubilej. Središče vse proslave bo blagoslov novega društvenega prapora. Prapor je krasno umetniško delo šolskih sester v Ljubljani. Blagoslov bo po 10. sv. maši. Popoldne po litanijah pa bo društvo priredilo na prostem pred cerkvijo duhovno igro: Izgubljeni sin. Vabimo že danes sosedna društva in naše bližnje in daljne prijatelje, da se tega našega praznika udeležijo.

Št. Vid pri Stični

Suša je bila huda. Po njivah so zlasti krmne rastline skoraj ovenele. Rahel dež v ponedeljek je pa zopet poživil rastlinstvo. Pojavilo se je upanje, da bomo vendar imeli še precej dobro letino, če bo le kmalu zopet blagodejen dež napojil žejno zemljo. Zita zore in marsikje so že pospravili ječmen in rž. Tudi pšenica bo večinoma že ta teden zrela. Kmetovalec se že pripravlja na setev strnišne ajde, ki je po Dolenjskem eden glavnih pridelkov. Ajdi ne gnojimo s hlevskim gnojem, ker ga je premalo in bi bilo dovažanje prezgodno. Gnojimo ajdi z rudninskimi superfosfati. V Št. Vidu smo ga porabili prejšnja leta 6—7 vagonov. Letos ga ne bo šlo niti 2 vagona. Superfosfat je predrag. Pred 10 leti, ko smo prodajali prašice po 20 Din 1 kg, smo lahko dobili 100 kg tega gnojila za 77 Din. Danes, ko prodajamo prašice po 5 Din kg, moramo pa plačevati superfosfat precej čez 90 Din. Zato ni čudno, če bodo le malokateri kmetovalci ajdi gnojili. Seveda bodo pa tudi pridelki manj. Zakaj vlada karle tovarn za umetna gnojila dopušča? — V Št. Vidu še ne delamo vodovoda, dasi je malo manjkalo, da bi ne imeli pretekli teden vode. Mgi-enski zavod naj bi vendar pospešil svoje priprave! Ljudje težko čakajo vode, še bolj pa zaskrbljeni.

Novo mesto

Nove stojnice za prodajanje živil so se pojavile na živilskem trgu. Stojnice so kakega tričetrt metra visoke in približno toliko široke. To, od mestne občine že davno obljubljeno, a sedaj vendarle izpolnjeno napravo, toplo pozdravljamo.

Po hudi suši in vročini je vendarle padel blagodejni dež, ki je ozrače precej shladil. Bil je pa tudi že skrajni čas, sicer bi bili vsi poljski pridelki, ki sicer zelo lepo kažejo, uničeni.

Vrtno zabavo priredi tukajšnja gasilska četa na vrtu g. Ferliča (Zica) v nedeljo 14. t. m.

Hlod je strl nogo nad kolonom Jožetu Jakšetu iz Straže. Z dvem drugima delavcema je nakladal vgozdu hlode, pa se je eden prevrnil nanj in ga težko poškodoval. Jakše se zdravi v bolnišnici Usmiljenih bratov v Kandiji.

Planinska žalna slovesnost na Uršiji gori

Slovenjgradec, 8. julija.

Dne 27. januarja letošnjega leta se je ponesrečil pod vrhom Uršije gore odbornik podružnice SPD v Slovenjgradu Franc Eiletz. Zasule so ga snežne mase, mrtvega so izkopali naslednjega dne. Velika zasluga nepozabnega Eiletza je, da je danes mislinjska podružnica SPD v Slovenjgradu v vsakem pogledu ena najmarljivejših. Zato mu je postavila na poti na Uršijo goro, malo nad krajem nesreče, na pobočju nad studencem lepo spominsko ploščo. Dne 6. julija je bilo odkritje tega malega spomenika. Priče te ganljive svečanosti so bili planinci iz Slovenjgradca, Sel, Guštanja, Kotelji, ko je pesnik msgr. Fr. Ks. Meško blagoslovil ta spomenik s pesniško zasnovanim nagovorom. Odkril pa je spominsko ploščo načelnik podružnice SPD v Slovenjgradu dr. M. Pohar s toplim nekrologom. Se je spregovoril par lepih besed domačin izpod Uršije gore, iz Maribora pa je prinesel sožalno pozdrave v imenu mariborskih planincev Ludvik Zoržut, nakar so zapeli pevci žalostinko.

Zvečer so zažgali planinci vrh Uršije gore Ciril-Metodov kres. Ob njegovem svitu je govoril še načelnik podružnice, nadzornik g. Germovšek pa je poveljeval pomen tega praznika ob meji. Naslednji dan v nedeljo je bral mnogoštevilnim zbranim planincem sv. mašo župnik starotirski g. Stefan Horvat ob odmevanju lepodoneh Uršijinih zvonov ter grmenju topičev.

Nad 25 in pol milijona prometa v kupcijah s hišami in zemljišči

Ljubljanski realitetni trg izkazuje za prvih šest mesecev leta 25.771.259 Din prometa v kupcijah s hišami in zemljišči. Zaznamovanih je bilo 466 kupnih pogodb, kakor kažejo podatki zemljiške knjige in druge informacije. Od teh pogodb odpade na Ljubljano samo 91 pogodb za 17.780.954 Din. Cene svetu v središču mesta so se gibale od 100 Din do 500 Din za kvadratni meter, neka parcela pa je bila prodana po 700 Din kv. meter. V juniju je bilo 13 kupnih pogodb za 2.386.485 Din. Slovensko čebelarstvo v Ljubljani je kupilo dve parceli ob Tyrševi cesti v izmeri 970 kv. metrov za 525.000 dinarjev. V k. o. Gradišče — predmestje — je bila neka parcela v izmeri 625 kv. metrov prodana za 218.750 Din. Zasebnik Alojzij Adamič je kupil od tovarnarja Henrika Franzla večji kompleks v k. o. Gradišče — predmestje za 600.000 Din. Hišo št. 4 na Rimske cesti (sedaj Cesta XXVIII. oktobra) je kupil g. Derenda od Valentina Mraka za 310.000 Din. Hišo št. 4 v Prešernovi ulici je prodal tovarnar Ivan Semig v Tacnu zasebnici Anici Ceponovi mlajši za 120.000 Din. V okolici je bilo v prven semestru vsega 375 kupnih pogodb za 7.990.305 Din. Državni erar je pri Ježici kupil od dveh posestnikov večji kompleks za 193.936 in 192.420 Din. V Medvodah je bilo neko posestvo prodano za 200.000 Din, v Zgornji Šiški pa za 585.429 Din.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, dne 12. julija: 12.00 Car in tesar (Lortzing), skrajšana opera na ploščah. — 12.45 poročila, vreme. 13.00 čas, obvestila. 13.15 Valčkova ura (plošče). 14.00 vreme, spored, borza. 18.00 Za ples in boljše voljo (plošče). 18.50 Nekaj zabavnih besed (Vinko Bitenc). 19.10 čas, poročila, spored, vreme, obvestila. 19.30 Noc. ura. 20.00 Prenos iz Zagreba. 21.30 čas, poročila, spored. 22.00 Zvoki iz solne španije, izjava mandolinistični zboristi. Konec ob 23.

Drugi programi

Petek, 12. julija. Belgrad: 20.00 Nar. pesmi. 20.30 Zagreb. 21.00 plesna gl. 22.30 Rahmaninove skladbe. — Zagreb: 20.00 vok. konc. 20.30 kom. konc. 22.15 zbor poje. — Dunaj: 17.10 ženski dueti iz kantat. 20.05 Ljudska igra. 22.20 rad. ork. 23.45 plesna gl. (plošče). — Budimpešta: 19.30 Harmonika. 20.30 operni ork. 22.05 plošče. 23.00 Jazz. — Trst-Milan: 17.05 kom. gl. 20.40 igra 22.30 petje. — Rim-Bari: 20.40 Pester konc. 21.30 pestra ura. 22.40 plesna gl. — Zruga: 19.35 vaška godba. 20.25 pesmi. 20.45 igra. — Brno: 19.25 Jazz na dveh klavirjih. — Bratislava: 20.25 Slovaška plesna glasba. 20.45 Igra. — Varšava: 20.10 glasba o smrti Pilidskega. — 21.00 ork. in klav. konc. 22.10 plošče. — Vsa Nemčija: 20.15 Sinf. v e-duru. Schubert.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje knjige:

Adam, Jesus Christus und der Geist unserer Zeit. 44 strani nevez. 24 Din. — Brennknecht, Stunden der Einkehr. 112 strani. kart. 30 Din. — Haug, Tore zu Christus. 293 strani vez. 90 Din. Mauer, Auferstandene. Christus und Mensch. 132 str. vez. 40 Din. Meisner: Katholische Wirklichkeit. 80 strani. kart. 36 Din. Michels: Das Heilswerk der Kirche. Ein Beitrag zu einer Theologie der Geschichte. 103 strani. vez. 50 Din. Muckermann, Heiliger Frühling. 275 strani vez. 70 Din. Nissen: Kultur der Seele. Priester, Denker, Künstler in der Kirche und Volk. 198 strani vez. 76 Din. Pieper, Totale Bildung. Die Grundformen ihrer Verwirklichung: Führerbildung und Volksbildung. 79 strani nevez. 36 Din. Pieper: Ueber die Hoffnung. 97 strani vez. 50 Din. Verwey, Steffes, Bopp: Der Gottesgedanke. V. filozofskem, teološkim in pedagoškim pogledu. 36 strani nevez. 20 Din. Vonnier, Das Mysterium der Kirche. 60 strani. nevez. 30 Din.

V taborišču pritlikavcev Bambutijev

Pritlikavci Pigmejci so plini in se bojijo tujcev. Znani

p. dr. Sebesta,

ki je že večkrat pisal o njih, pripoveduje: »Bil sem zraven, ko smo s Pigmeji gradili

taborišče Maseda.

Zamorci s sekirami in noži so začeli izsekavati gozd. Nato smo začeli donášati tramove. Kmalu so se dvigali podstavki in Pigmeje so prinašale velikanse liste nekakega drevesa, s katerimi smo pokrili streho. Ze čez šest dni sem se mogel uveliti v svojo »novo hišo«. Pripravljali smo tudi stavbo za slugo-zamorce in za kuhinjo. Ko je čez 10 dni dospel moj tovariš, je že imel svojo koč in tudi za belgijskega tvarišnika je bilo vse pripravljeno. Pigmeji so si po našem zgledu sami začeli postavljati koč in kmalu smo imeli pravo pravcato vas.

Koliko takih taborišč sem si bil že pripravil! In koliko spominov me veže nanje. Tako se spominjam

taborišča ob potoku Koukou.

Ze čez nekaj dni svojega bivanja ondi me je začelo vse neznansko srbeti. O

črnih pikah,

ki so se prikazale na koži in ki so me tako strašno šebile, so dejali Pigmeji, da je to

mrčes, ki ga je treba z nožem izrezati iz kože.

Pigmeje so to izvršno znale in jaz sem si dotične ranice namazal

s petrolejem.

A časoma so se pojavili

tvorci (burunkuli),

ki tudi moj tovariš dr. Oushde jih je bil poln. Pigmeji so trdili, da so to

črvi, ki so gnezdihi v koži.

Jaz sem se dalje mazal s petrolejem in nekake dne je iz tvora prilezel velikanski črv.

Zdravniku je bilo, kot bi treščilo vanj, saj ni prej prav nič verjel, da so to res črvi. Ti črvi sicer ne napadajo pogosto človeka v Afriki, vendar se ga le kotavejo. Doživeli smo pač nekaj novega in bili glede boleznih bogatejši. — Komaj smo se iznebili te ostudne bolezni, ko smo doživeli drugo nezgodo, ki bi bili skoraj umrli radi nje. Nekoč popoldne je bil tak

vihar, da se je drevje kar šibilo.

Pigmeji so se brž zatekli v svoje koč. Kar iznenada pa je

telebnilo na fla velikansko drevo,

pa prav nad taboriščem, da je kar odsekalo našo veranko. Se dobro, da tedaj ni bilo nikogar izmed nas ondi. — Kaj bi še pravil o raznih

epidemijah kozavosti!

Zamorci jo zanašajo v te kraje in tudi umirajo radi nje. Mi smo se z zdravili zavarovali. — Hujša pa je bila

nadlega z mravljami.

Cim se je začelo večeriti in kesneje, je prilezlo

na milijarde črnih mravelj

v naše taborišče. Zdravnik je imel s seboj ljubko opico, ki je bila ponoči privezana na drevo. Milo ječanje in bolešni vzkliki so nas ponoči vzbudili iz spanja. Pogledal sem, kaj je in našel na drevesu

črno kepo — to je bila opica, ki je bila vsa živa samih črnih mravelj.

Mučile so jo do smrti. Komaj sem začel klicati na pomoč, ko je tudi že

po meni vse mrgoleto.

In povsod vse živo samih mravelj! V kuhinji, v loncih, košarah

same črne mravlje!

Zamorci, Pigmeji, moški, ženske, otroci — vse je prišlo iz koč in nam na pomoč. Iskre so švigale iz plamenic in padale na tla. Spet in spet so nas napadale kar

armade mravelj.

a spet in spet smo jih uničevali z ognjem.

Ure in ure smo se borili —

slednjič smo za tisto noč

zmagali. A še dve noči je trajala vojna,

dokler nismo izteklihi gnezda in ga do dna izžgali. — Glede divjih zveri pa se v Afriki ne morem pritoževati. Posebno v pragozdovih jih nisem dobil. Da bi ne bilo mrčesa in črvov, ki jih je kar legijone, bi skoraj dejal, da je v tropični deželi Yturija skoraj prijetno bivati. Seveda je res, da moraš dosti prestati radi vlage in drugih vremenskih nepravil, a splošno bi dejal, da je življenje med Pigmeji znosno, da, časih celo kar zabavno.

Rockefeller - 96 let star

Najbogatejši človek sveta,

John Rockefeller

je te dni obhajal svoj 96. rojstni dan. Obhajal ga je v svoji vili. Vsta! je ob pol sedmih ko zmeraj, šel na igrišče svojega krasnega parka in igral golf. Opoldne je bila slavnostna pojedina, kjer je Rockefeller dejal, da upa, da mu bodo isti znanci prišli čestitat tudi za 100. rojstni dan. Tega dne je prejel

približno 6000 brzojav iz Amerike in Evrope.

Seveda mu je brzojavil tudi predsednik Združenih držav Amerike.

Kakšna darila je prejel?

Neki prijatelj je poslal Rockefellerju za ta dan čudovito glasbeno uro iz 17. stoletja. Ura igra sleherni uro drugačno pesem in vsako uro se na kazaku prikazuje drugačne slike. — Sorodniki so mu poslali razne dragocenosti: kelih iz čistega zlata; palico, ki ima ročaj iz smaragda in njegovo soho iz safirja. Dalje tobačnico iz sklonove kosti, ki je okrašena z velikimi diamanti. Zlasti se je pa razveselil srebrne tabele, kjer je ujedena podoba njegovih prednikov do 18. stoletja nazaj. Mnogo je bilo dragocenih umetnin, izrednih slik velikih mojstrov, ki jih je Rockefeller iskreno občudoval. —

Najdragocenejša pa je bilo darilo, ki mu ga je poslala neka ameriška zavarovalnica.

Poslala mu je sporočilo, da je na njegov račun naloženih

poldrug milijon dolarjev.

To pogodbo pa je Rockefeller sam podpisal, in sicer pred 80. leti, ko je imel 16 let. Tedaj je imel sedanji milijonar službo pri neki petrolejski družbi z mesečno plačo 25 dolarjev. Nekoč je dobil nagrado 50 dolarjev. To vsoto je tedaj Rockefeller naložil pri dotični zavarovalnici z opombo, da se vsota ne sme izplačati prej, ko čez 80 let. Čez deset let je vložil še 20.000 dolarjev in zdaj je

vsota narash na poldrug milijon dolarjev.

Tako je ta najbogatejši človek sveta na svoj 96. rojstni dan

še bolj obogatel.

Listi in knjige pa so prav o tem slavlencu že mnogo pisale, kako čudna in nepočtena so bila pota, s katerimi je Rockefeller dosegel največje bogastvo sveta. In tudi to je znano, kako so Rockefellerja preganjali, da se včasih niti na cesti ni upal pokazati. Pri njem je pač tudi resnično, da iz nič ni nič ne bogati in z delom lastnih rok težko postaneš najbogatejši človek sveta. Tudi Rockefellerjeva pot je šla »po mrličih«. Da bi si utešil vest, je Rockefeller izdal milijonske vsote za različne ustanove po vsem svetu. A madež nepočtenosti ga še zmeraj teži.

Sladkor iz lesa - Kava v morju

Ko so pred štirimi leti iz gospodarskih razlogov vrgli v morje neizmerno množino kave v Braziliji, se je dunajski kemik dr. Köck zatopil v misli in preudarjal, kako bi mogli kavo drugače izrabiti. V svojem laboratoriju je iznašel, da bi bilo možno iz kave proizvajati sladkor.

A tedaj že niso več metali kave v morje in znanstvenik si je dalje belil glavo — zdaj z lesom.

Preiskoval, predeloval, pretehtaval je les v svojih retortah in dognal čudovite reči:

Iz lesa se more proizvajati: sladkor, alkohol, moka!

Zlasti glede sladkorja bi se zadeva izplačala: iz lesa je moči na njegov, kemični način pridobivati še enkrat toliko sladkorja ko iz sladkorne pese. Iz

100 kg lesenih snovi bi dobili 40—50 kg sladkorja! — Tako bodo zdaj tvornice za sladkor v gozdu.

Pričakujemo — kako se bo to obneslo!

Kapela iz soli

V rudniku soli v Alt-Ausserju so v globini 600 m postavili v spomin

Dollfusa kapelo,

ki ima oltar iz soli. Oltar in kapela sta posvečena sv. Barbari, zaščitnici rudarjev.

Tekmovalci »Tour de France« sporoma. Zdaj imajo peto etapo za seboj.

Kakšnega plemena so otočani južnega morja: Polinezijski?

Učenjaka Cook in Foerster, ki sta zapazila, kako so Polinezijski glede na zunanost, vedenje in darovitost podobni Evropecem, pa do najnovejših poizvedovanj znanstvenikov si niso še na jasnem, kam bi pristevali Polinezijski. Tudi ameriški zemljepisec Taylor meni, da so slični Evropecem, da pripadajo severnim človeškim plemenom. Jezikovne, narodopisne in starinoslovske poizvedbe kažejo na to, da je bila

pradomovina Polinezijscev — Indija.

Davna pota teh otočanov še dandanes niso razjasnjena. Vendar bi menili, da je bilo po vsej Oceaniji razširjeno nekoč plemo, ki je prišlo sicer iz Indije, a se je v Indijo priselilo iz —

Evrope!

Potomci tega plemena so zdaj edino le Polinezijski. Po raziskavah glede na vero, na barvo las in ornamente, sklepajo vsi, da

so Polinezijski — Evropci.

Pokrajina, 5400 metrov, ki so jo v severni Nemčiji vzehi morju. Zdaj se na nekdanjem morju že pasejo ovce.

Rekordni polet čez Alpe. 3200 km dolga pot

Mednarodni letalci se pripravljajo, da poletijo čez Alpe. To bi ne bilo še nič posebnega, a ta polet bo rekordni,

zato bodo imeli letalci razne ovire, ki jih bo treba premagati.

Tekmovalci bodo, kdo bo hitrejši.

Piloti bodo morali pač preizkusiti svoje moči že prej. A vse aparate bodo prej »sodniki« pregledali in zaprli, da jih piloti ne bodo mogli zamenjati z drugimi. Na tej poti bodo morali vzeti s seboj na vsako letalo vsaj po enega potnika. Ne ve se še, koliko letalcev se bo udeležilo tega zračnega tekmovanja. — Graditelji letal se bodo zdaj izkazali, kakšne vrline in napake bodo videli na aparatih in brez dvoma bodo spet iznašli kako novo letalo, letalo bodočnosti.

Odkdaj poznamo led in sladoled

Nekako 50 let pred Kristusom je modri Hipokrat odkril led. Priporočal ga je bolnim in zdravim ljudem, naj ga po kosčkih jemljejo v usta in si gasijo žejo v vročini. Hipokrat je menil, da povzroči led hitrejši obtok krvi in sokov in da poživljuje človeka tudi duševno. V davnem Rimu je bilo pod vladjo cesarjev prav moderno uživati led. A strogi Seneka je povzdignil glas in dejal, da je to grda razvada, ki bo uničila narod. A Rimljani so uživali še dalje led, seveda kar

prirodnega.

V skodelah so imeli sadje in pijače, ki so v njih plaval drobci ledu. Bogate rimske hiše so imele v gorah svoje posebne

ledene kleti.

Rimljani so zanesli razvado uživanja ledu v Sicilijo in dalje v Španijo in severno Italijo. Do 17. stoletja so ga uživali po stari rimski navadi. V Firenci so tedaj pa že znali proizvajati

sladoled.

Francoski kralj Ludovik XIV. je že postregel z njim svojim gostom. — Pariške listine poročajo, da je l. 1600. prišel v Pariz

Florentinec Procope Cultelli, ki je odprl kavarno.

Ondi je prodajal pravi sladoled. In ta gospod je znal vse tiste ledene umetnosti, ki jih še dandanes poznamo. Pridigar Abraham a Santa Clara je v 17. stoletju grajal v Nemčiji razvado, da uživa plemstvo »ledena jedila«. Se ko je živel Goethe, ljudstvo še ni poznalo sladoleda in vse 19. stoletje je bil sladoled le razkošen dodatek za na pojedine visoke gospe. Sele Američani so sneli krono sladoleda in so ga uvedli med širše ljudske sloje. V 20. stoletju se je udomačil sladoled povsod. In dandanes ga uživa staro in mlado za majhen denar po vsem svetu, tako da bi bilo nemara prav, če bi strogi Seneka še enkrat povzdignil svoj glas...

V školjki šumi. Zakaj?

Kakor imajo vsa voila telesa sama svoj odmev, tako tudi školjke. Če držimo školjko (polzevo hišico) pri ušesu, tedaj zapremo s školjko uho, tako da ne more poslušati drugih glasov: prisluskujejo le školjki. Školjka pa ima svoje tresljaje, ker jo dražijo zunanji glasovi (šum, ropot, govor) in še povečajo zunanje dražljaje, ker imajo svoj odmev. Sicer pa napravimo lahko isti poskus s slehernim kozarcem ali skodelico: zmeraj bomo slišali šumljanje. Zatorej nikar misliti, da slišimo v školjki pošumevanje morja, kar nekateri menijo!

Svetovni mir.

»Zdaj mi pa še besedico zinite, ali bo zares kdaj doba brez vojske ali ne!«

Hud orkan na Belem morju

Čudno se nam zdi v teh dneh, da bi bil kje orkan in led in mraz. A ob polotoku

Kola

je bil tak orkan, da se je potopilo več ribiških čolnov in troje večjih bark. Utonilo je tudi moštvo dveh velikih notornih čolnov, ki so prihiteli na pomoč. Več ko dvajset ljudi je usmrtil ta orkan in veliko je družin, ki bodo zamanj iskale svojih očetov.

Oskrba najdenckov-pličko

Znani prirodopisec prof. Mantenfel je pobral majhnega vrabčka in ga dal v gnezdo kanarčka v kletko. Ko je zaslišal kanarček obupno čivkanje najdenčka-vrabčka, ga je spočetka pozorno opazoval, nato pa ga je začel pitati. Mali vrabček si je kmalu opomogel in živel s kanarčkom v vzornem prijateljstvu. Profesor meni, da je čivkanje negodnega pičla vabudilo materinske občutke kanarčka.

Glasna cesta v Bounbaga pod vodo — ker se je utrgal oblak.

Teniskemu svetovnemu prvaku Perryju čestitajo

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka peltina vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Pomočnika sprejme
tako Franc Konjar, krojač, Zg. Pirniče 107 pri Medvodah. (b)

Dekle k otrokom

zdravo, pošteno s primerno naobrazbo sprejme tako Franc Gorjanc, Kranj. (b)

Učenca in pomočnika
(mlajšega), za soboslikarsko obrt — sprejme Adolf Zelnik, Izanska cesta št. 106. (v)

Učenko

pridno, pošteno in ubogljivo, za trgovino v večjem trgu na Gorenjskem, tako sprejme. Naslov v upravi pod št. 8223. (v)

Potnika

neozjenjenega, mlajšo moč verzirano po možnosti v čevljarški stroki, sprejemem takoj proti mesečni plači. — Prešeren, tov. čevljev, Kranj. (b)

Kuharico

vodilno in pomožno, išče večja kuhinja v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko: »Kuharica 8164«. (b)

Verižkarico

za verižkanje (keplanje) boljših nogavic, sprejemem takoj. Ponudbe na tovarno Vidmar, Savlje pri Ljubljani, p. Jezica. (b)

Hlapca

vajenega konj in dela po vrtu sprejemem takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Hlapce 8017«. (b)

Večje trgovsko podjetje išče za takojšen nastop vestnega

šoferja-mehanika

Poročeni niso izključeni. Pri ponudbi na upravo tega lista pod »Siguren 8019« je navesti starost in vsa dosedanja službeno mesta. (b)

Prodamo

Potniški auto

dvosedež, znamke BMW v jako dobrem stanju, ugodno prodam. — Ivan Prešeren, Kranj. (f)

Čebelni med, trčen,
najfiniši, netto 50 kg Din 500.—, s kanto Din 560.—, pošlje po povzetju postaja Borovo Francjo Koler, čebelar, Borovo. Srem. (f)

Ledeno omaro, večjo
4 vrata, za mlekarino ali delikateso, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8200. (f)

Vnajem

Poslovni prostori

za pisarne ali večje delavnice, čez 100 m², z velikim dvoriščem, se oddajo v najem. Sredina 15, Prule — »Gradidom« (n)

Stanovanja

ODDAJO:

Oddam sobo

s številnim eni ali dvema mirnima osebama. — Karlovska cesta 3. (s)

Obrt

Koruza za sejanje
rdečo deteljo in ajdo oddaja

v Javnih skladiščih tvrdka

Franc Počanič

d. z. o. z., Tyrševa c. (Dunajska) 33

PREMOG DRVA IN Karbo paketi

pri **lv. Schumi**
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Entel - ažur - plise

izvrši ekspres — Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strudel. (f)

Zadovoljimo

vsakočar v ceni in kvaliteti. Lister sukniči 145 Din, sportni 98 Din, Ia. pumparce 98 D, svilene srajce 45 D itd. Presker, Sv. Petra cesta 14. (f)

Denar

Vložno knjižico

Hranilnice in posojilnice v Kranju, r. z. z. n. z. v znesku Din 12.000 kupim. Ponudbe na ogl. oddelku »Slovenca« pod značko: »Gotovina« št. 8020. (d)

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10

NE POZABITE! 'SORELA' SHAMPOO

Pasta v tubah

brez mila, sode in drugih alkali, edina te vrste

UMIVA LASE, NEGUJE LASE, OHRANJUJE LASE

preprečuje tvorbo prhljaja in izpadanje las

Tuba za 6 izmivanj stane Din 12.— velika rodbinska tuba, za 15 izmivanj stane Din 25.—. Dobi se v vseh drogerijah, parfumerijah, lekarnah in boljših frizerskih salonih.

Generalno zastopstvo za Jugosl. »Sorela« Zagreb, Jelačićev t. 1

Zahvala.

Za izraze iskrenega sožalja, katere smo prejeli ob priliki smrti naše iskreno ljubljene mamice, babice, sestre, tete, svačinje, gospe

Ane Fablan roj. Carli

posestnice

za poklonjene vence ter cvetje in za številno spremstvo na njeni zadnji poti, se vsem prav pristočno zahvaljujemo.

Posebno pa se čutimo dolžne zahvaliti se preč. g. duhovnemu očetu kanoniku Strojcu za duhovno tolažbo v boleznih, g. dr. Spornu za njegovo skrbno nego in lajšanje trpljenja, in kongregaciji Marije Pomočnice pri č. oo. jezuitih.

Se enkrat vsem: Bog plačaji!

Ljubljana, dne 11. julija 1935.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti našega nepozabnega brata, svaka in strica, gospoda

Josipa Slicherla

organista v pok.

za mnogoštevilno spremstvo na njegovi zadnji poti vsem najlepša hvala. Zlasti pa se zahvaljujemo častiti duhovščini, posebno pa č. g. župniku Francu Berniku za tolažbene besede in podeljene sv. zakramente ter ganljivi poslovljni govor pri odprtem grobu.

Nadalje vsem gg. organistom za ganljive žalostinke in vsem pevcem, ki so sodelovali. Hranilnici in posojilnici za krasen venec, podpornemu orušču in vsem ostalim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Vsem skupaj: Bog bodi plačnik!

Domžale, 9. julija 1935.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja in za vsa sožalja ob smrti našega soproga, očeta itd., gospoda

Antona Grčar

se vsem najpristneje zahvaljujemo. Posebno se pa zahvaljujemo preč. gosp. p. Lederhasu za zadnjo tolažbo, g. zdravniku dr. Ahčinu, č. ss. usmiljenkam, Trnovskemu pevskeemu društvu za žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so dragega nam rajnika spremili na zadnji poti.

Vsem Bog obilo povrni!

V Ljubljani, dne 12. julija 1935.

Jožica Grčar, soproga; Zvonko, sin
in ostalo sorodstvo.

Gospod je poklical k Sebi našega

očeta, deda in pradedu gospoda

Janeza Povšnar

zasebnika v Litiji

po 85 letnem bogoljubnem zemeljskem življenju.

Pogreb nepozabnega nam rajnika bo v petek popoldne na Litijskem po kopališču.

Litija - Ljubljana, 11. julija 1935.

Alojzija Izlakar roj. Povšnar, hči, Jakob Izlakar, zet. Ivan, Minka, Mirko vnuki. Mojca, pravnukinja.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE

Dolores Wieser

PEVČEK

Ljubezenska zgodba mlade duše

Pozabi, da so na trgu ljudje in hiše z mnogimi okni. Oči se mu pogreznejo v njeno obličje in obise na njem. Ne čuje, kaj gospodična govori. Samo vidi, da so strežaji spet dvignili nosilnico. In potem gospodična prika. In potem je, kot bi trenil, že pri kužnem znamenju.

Zdaj šele se Ivan okrene in vidi patra Bernardina, da še stoji. Z rožo v roki se vrne k njemu. V Bernardinovem sru se zgane rahlo razočaranje: je nebeški popotnik postal ljubček? Je tako hitro omrežila fantiča gospa Posvetnost? Gospa Findenigg bi ga skoraj predrla z ogorčenimi očmi. To ti je cvetki! Ivan vsega tega ne opazi. Premišlja le, kdaj bi najlaže poiskal maestra, kakor mu je najprej naročila gospodična. Težko bo. Bo pa uro za gosli »špicalet«. Kantor mu bo že opravičil.

Z resnimi mislimi gre pater Bernardin proti domu. Kako se bo vse to končalo? Na zunan seveda tako, da dama odide in jo dečko pozabi. Toda na znotraj?

V tej zaskrbljenosti in da bi našel tolažbo v razočaranju, se poda v celico k patru Cahariju in mu pove to malo dogodivico.

Gvardijan ga osrčuje. Ivan je čist otrok, ne bo mu v kvaro. Ima močno dušo in bo premagal. Le v skušnjavi se more izpričati poklic. — Ne prenačljiti se, Bernardin!

Skriv seveda hodi gardijanu na misel, kako strasten je dečko; po nočni molitvi v koro ostane še za časek v cerkvi, da bi pomolil zanj.

Drugo jutro pa, ko ga popelje neka neprijetna dolžnost k magistru v Pevski dom, se mu odvleče vse skrbi od srca. Med velikimi šopi belega cvetočega grmičja, ki ga letos znaša Jurko Materi božji na vodnjakovem stebru, dehti roža stolistna.

Drugere dne prosi Ivan kantorja, da bi smel izostati od ure in obiskati maestra Veracinija. Stari muzik, ki je že marsikaj slišal o svetovno-slavnem virtuozu, ga takoj izpusti in mu še naroči, naj mu sporoči kar najbolj spoštljivo, ponižno reverenco od starega, nepoznanega tovariša v umetnosti.

Ivan se rahlo boji, da ne bi srečal strogega doktorja Bobka. Hišna pri »Pošti« pa mu pove, da doktor zdaj več ne prihaja, milostljivi gospod pa da je že boljši. V prvi izmed treh sob ga ni. V spalnici tudi ne. Tedaj potrk Ivan na vrata tretje sobe. Nihče se ne oglasi. Samo čudno, pojoče brnenje se sliši. Ivan potrk še enkrat; ko nihesar ne čuje, stopi noter, toda obstoji od iznenadenja na pragu.

Edino okno malega, obokanega prostora je temno zastrito. Na sredini stoji ozka miza, ki leži po nji najbolj čudno posodje. Steklenice z dolgimi vratovi, cevke, stekleničice, bakrene posode najrazličnejših oblik; topilne kozice in prekapnice se svetlikajo v luči zaprte svetilnice, ki visi na drobni verižici od stropa.

Veracini sedi v visokem stolu za mizo in napeto zre v drobno ponvico, ki se iz nje lahko pokadi nad počim, zelenim plamenom. Ko Ivan pozdravi, maestro nestrno dvigne glavo, ugasi plamen in hlastno zakrije ponvico. Potem prepozna Ivana. Smehlja se reče:

»Ah ti, Giovanni! Sem mislil, da je cameriera, radovedna sraka! Sem najrajši sam pri svojih kemičnih eksperimentih.«

Ivan se opravičuje:

»Ah, nič hudega! Kakšne novice prinašaš?«

»Gospodična vas pozdravlja. Vpraša, ali ste še bolni, ko vas ni tako dolgo v Kölnhof.«

Nenadoma se razjasni mojstru utrujeni, trzajoči obraz. Hlastno vpraša:

»Kdaj — kje si jo videl?«

»Včeraj popoldne na Mestnem trgu.«

Veracini si potegne skozi kratke črne kodre. Vzhičeno mu zro vročice, sanjave oči v motno luč svetilnice.

»Pridem, Heloiza, — pridem,« šepče in si prižema desnico na srce. »Se nocoj — o polnoči, na črnih perutih. — — — Prinesem ti skrivnost zlata v kristalni —.«

Nezaupno se mu utrne pogled na Ivana. Potem si potegne preko čela in iztreznjen reče čez nekaj časa: »Sporočam dami najglobljo devocijo. Pridem — morda pojutrišnjem. Nisem še zdrav — ne še popolnoma zdrav. — Mi žre še vročica v glavi — kar zasamjam in govorim zmeden. Je od vročice. Morda bi se ustrašila, — nemara bi mislila, da blaznim. Je samo vročica.«

Potem dvigne z opreznimi prsti ponvico.

»Mislim bistreje kakor kdajkoli. Sem že čisto blizu skrivnosti.«

Sepetati začne dolgo, težko besedilo, ki ga Ivan ne more razumeti, kljub temu da pazi pri kemiji na vso moč.

»Ni res, strmiš, da me najdeš pri takem poslu! Se dosti pečam s to rečjo. To je najvišja scientia, pa naj si bo in materia ali in mysteria. Niti ne slutijo ne vsi skupaj, visoki gospodje doctores. Igrajo se z gmoto, duhove pa puščajo, namesto da bi jih zaklinjali.«

Z rastočo vneto preklada topilnike in dolgovratne steklenice, kaže Ivanu to in ono, ne da bi izgovoril kako ime, in pozorno opazuje, kakšen izraz se prikazuje pri različnih stvareh dečku na obličju.

Slovenska kuharica

S. M. Felicie Kalinšek je izšla v novem osmem natisu 15. maja. Kljub zelo pomnoženemu obsegu, novim večbarvnim tabelam, najbrž največji opremi ostane stara cena 160 Din za vezan izvod. Jugoslovanska knjigarna.